

HÉTFŐI NAPLÓ

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egy évre ----- 100.000 K
Félévre ----- 50.000 K
EGYES SZÁM ÁRA:
Magyarországon 2000 K. Jugoszláviában
dinár. Ausztriában 2800 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELNIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
VIII. kerület, Rákóczi uca 3. sz. sz. sz.

Telefón: J. 8-96, vasárnap este: J. 62-38

XVI. évfolyam

Budapest, 1925 június 2

22. szám

Beniczky Ödönt

hamis vád vétsége és kormányzósértés miatt

letartóztatták

Példátlan izgalmak a politikában Beniczky Ödön vallomása körül a Somogyi-Bacsó gyilkosság ügyében

A szocialisták szerdán indítványt terjesztenek a nemzetgyűlés elé

Az Ujság vasárnapi száma teljes terjedelemben közölte Beniczky Ödön, volt belügyminiszternek a Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügyében a katonai ügyészségen szombaton tett tanuvallomását. A tudósítás szenzációs tartalma órák alatt bejárta a fővárost és annak elenére, hogy már vasárnap reggel nyolc óra előtt elrendelték Az Ujság bárhol található példányainak elkobzását, — alig volt ember Budapesten, aki a vallomás anyagáról tudomást ne szerzett volna. Órák alatt

példátlan izgalom támadt mindenfelé.

Az elkobzás csak szította az izgatott hangulatot. Ugyanez történt vidéken is, ahova a kora reggel indított vonatok kiszállították Az Ujság példányait és mire az elkobzási rendelet oda megérkezett volna, a vallomás tartalma ismeretessé vált.

Az „Az Ujság“ ellen eljárást indult meg tiltott közlés és kormányzósértés miatt

Az ügyészség — mint teljesen megbízható helyről értesülünk — nem elégedett meg az Az Ujság című lap elkobzásával, hanem a lap ellen eljárást indult meg úgy kormányzósértés, mint tiltott közlés ellen.

Az ügyészség ugyanis mostanában szigorú éberséggel vigyáz arra, hogy az újságok tiltott közlést ne hozzanak nyilvánosságra, nevezetesen vádanasági tárgyalásokról ne írjanak, a hatóság engedélye nélkül hatósági eljárásokat, iratokat ne ismertessenek. Az Az Ujság-nak ez az inkriminált cikke azonban

nemcsak tiltott közlés, hanem sértő állításokat is tartalmaz és ezért az elkobzáson kívül a lap felelős szerkesztőit és a

cikkíró, Beniczky Ödön ellen is az eljárást nyomban foganatba tették.

A fővárosban vasárnap és hétfőn fantasztikus hírek keringtek arról, hogy

az Az Ujság ügyével kapcsolatban mások ellen is megindítják a kormányzósértési és tiltott közlési eljárást.

Ez irányban ma kérdést intéztünk s illetékes helyen a következőket mondták:

— A nyomozást ebben az ügyben nem a rendőrség, hanem az ügyészség folytatja le. Nagyon természetes, mint mindig ebben az esetben is, a bünelekmény elkövetésében! Ha igen — ugye ezek ellen is lefolytatják az eljárást.

Itt említettük meg, hogy vasárnap este egy körüli vendéglőben egy

A rendőrség előállította és átkísérte Beniczky Ödönt a Markóúcai ügyészségre

Hétfőn délelőtt a főkapitányság utasítást kapott az ügyészségtől, hogy Beniczky Ödön volt belügyminisztert állítsa elő és adja azonnal át az ügyészségnek a soros ügyészségre.

A büntügyi osztály vezetője, dr. Kútona Rezső kiállította az utasítás alapján az elővezetési parancsot és két detektívet küldött ki Beniczky Ödönnek Múzeum uca 5. szám alatti lakására.

A detektívek nem találták Beniczky lakásán és negatív jelentéssel tértek vissza. Két másik detektív ment azután ki, akik állandó megfigyelés alatt tartották a lakást. Ezeket a detektíveket szolgálati idejük letelte után felváltották a központi felügyelet detektívjeivel.

Délután ¼ órák körül Beniczky Ödön hazatért és akkor az őt váró detektívek felkérték, hogy kövessék őket a főkapitányságra. Felmutatták előtte az elővezetési parancsot, és

Beniczky azonnal kocsiba a két detektívet, akik kocsiba illették és bevitték a főkapitányságra.

¼ órák ertek a Zrinyi uca 5. szám

defektív észrevette, hogy egy rikancs 50.000 koronáért kínál eladásra egy elkobzott újságot s a detektív a rikancsot előállította a főkapitányságra.

Az Az Ujság elleni bűnvádi eljárásról hivatalosan az alábbi közlést adták ki:

A vizsgálóbíró B. 7296/1925. számú végzésével nyomtatvány útján elkövetett kormányzósértés stb. miatt a Hungária-nyomda A. T. nyomdájában elő állított Az Ujság című időszaki lapnak 1925 május 31-én Budapesten megjelent 122. számának lefoglalását a királyi ügyészség indítványára a büntetőperrendtartás 567. paragrafusa alapján elrendelte és foganatosítását végezték Budapesti Magy. Kir. Államrendőrség megkeresése. Az államrendőrség főkapitánysága a végzést foganatosította.

alatti kapuhoz a detektívek Beniczky Ödönrel, Beniczky mosolyogva szállt ki a kocsiból és ment egyenesen, mint aki jól ismeri a járást a központi felügyelet helyiségében a kis fogda rácsos ajtaja mellett szűk folyosón végig. A detektívek udvariasan előre engedték. Beniczky kinyitotta az ügyeletes tisztviselő szobájának ajtaját és belépett. Egy pillanatra megállt.

— Erre! — kérdezte, balra mutatva.

— Igen — felelt az ügyeletes kapitány, mire Beniczky benyitott az ügyeletes vezető Horváth Antal rendőrfőnöcső szobájába. A két detektív utána ment.

— Itt vagyok! Tessék! — mondotta Beniczky hangosan.

Kis várta a egyik detektív a sofőrök szobája felé futott.

— A csukott Opel álljon a kijáráshoz. A sofőr a garázsaiba sietett.

Kikergetik a rendőrségreől az újságtörőket

Néhány másodpercet tart el, jött két detektív.

Munkatársunkat karonfogták és egy másik lap munkatársával együtt kiléptek az épületről.

— A főtanácsos ur utasítására most nem tartózkodhatnak az urak az épületben.

Beniczkyt elszállítják az ügyészségre

A kapu előtt vártuk Beniczky további sorsát. A közeli taxiállomásról hozattunk autót és készenlétbe állítottuk. Pont 5 órák kinyílt a Zrinyi uca nagy kapu két szárnya és az uca másik oldaláról láttuk, amint

Beniczky Ödön beszáll a kapu alatt az autóba, utána beszállt Schreiber Dániel dr. rendőrkapitány és két detektív.

Az autó azonnal kigurult és a Zrinyi uca a Bazilika felé haladt.

Taxi sofőrünk a kapott utasításhoz híven járó motorral várta, hogy beugorjunk és rögtön elindult a Bp. 14-206. rendszámú Opel limousine után. A rendőrség hátsó ablakán keresztül jól be lehetett látni a kocsiba. A hátsó jobb ülésen ült Beniczky világosbarna ruhában, balján Schreiber kapitány és a két pótülésen szemben a két detektív.

A Zrinyi ucaából a Nádor ucaába fordult a rendőrség kocsija és a esendes, néptelen uton, a túsze előtt, a földművelésügyi minisztérium mellett jobbra befordult az Alkotmány ucaába.

Beniczky élénken gesztikulált és magyarázott valamit a rendőrkapitánynak.

Nem található a soros ügyész

Az Alkotmány ucaából a Koháry ucaán át a Markó ucaába fordult a rendőrség autó és az ügyészség épülete előtt megállt. Beniczky kiszült és utána kiszálltak a rendőrség emberei is. A két detektív a zárt kapu csengőjéhez sietett, a csengőre nem jött senki. Végre a kapu melletti ablakon egy fiatal nő szól ki:

— Tessék az Alkotmány uca felől. Beniczky újra beszáll, a rendőrtisztviselők utána és az autó az épület megkerülve odaáll az Alkotmány uca 14. számú kapu elé. A kapu fél szárnya nyitva

van. Beniczky kislájt, utána a rendőrszolgálat, előre engedik és bemegy az épületbe. A portánál Schreiber kapitány érdeklődik a soros ügyész után.

— Elő emelet 17.

A társaság felmegy az emeletre, Beniczky mosolygva magyaráz a lépésről, csak hangfoszlányok érnek hozzánk.

— ... én igazán nem tudom ...

A folyosón balra fordulva 10, 11, 12 és tovább a számok, mindenhol, zárt ajtók. A társaság megáll a 17-es ajtó előtt, de senki sem felel a kopogásra.

Ügyészségi tisztviselők lakása van előbb, ott egy hölgy felel a detektíveknek.

A főügyész intézkedik Beniczky fogvatartása iránt

A detektívek leszaladnak hiába. Jelenetek valamit Schreiber kapitánynak, aki azonban utasítást ad, mire a detektívek lemennek a portás fülke nyilvános telefonjához és telefonálnak. *Sztrache Gusztáv ügyészségi elnökönek.*

Közben Schreiber elindul Beniczkyval és lemennek a földszintre, ahol a Koháryucai front felé mennek, majd visszajönnek a portás fülkéhez és bemennek.

Kis várta vára jönnek ki és mind a négyen újra a földszinti folyosón a Koháryucai front felé indulnak el. A kapu mellett elhaladva a fegyveres őrfelé mennek és megállnak.

Néhány lépésnyi távolságban megállnak és kinéznek az ablakon az udvarra... *foglalok járnak körbe... az udvaron fegyveres őr...*

Egy egyenruhás ember jön elő, kinyitja a vasajtót, mely a folyosóhoz nyílik és Beniczky Ödön egy pillanatra visszafordulva belép. A négy ember mögött csattan a zár...

A portáshoz sétálnak vissza.

— *Sztrache emlétesztésként telefonáltak az urak és 6 intézkedett, hogy a kegyelmes urat vigyék a fogházba. De az urak elfelejtették fizetni a*

Beniczky már a múlt héten beadta vallomását a katonai ügyészségnek

Beniczky Ödönt — mint hozzá közelállótól értesültünk — Sréter István volt hadügyminiszter sérelmére elkövetett sajtóvétség miatt a Kuria jogerősen kétfelhőzhetőségre ítélte, amit már hat hónakkal ezelőtt le kellett volna ülnie. Az ünnepek előtt azonban Beniczky

Izgalmas tárgyalások a pártkörökben

A politikusok nagyrésze a pünkösti ünnepekre való tekintettel vidéken tartózkodott, a pártkörökben hétfőn már mégis élénk élet uralkodott. A Demokratikus Szövetség tagjai a Gresham-palota első emeletén elhelyezett klubhelyiségben tanácskoztak, ahol az alkalommal Szilágyi Lajos, Létay Ernő és mások voltak jelen. A leglátogatottabb pártkör a szociáldemokratáké volt, ahol különösen vasárnap délelőtt és délután fordultak meg rendkívül sokan a központi vezetőség tagjai közül. Hétfőn délelőtt már nyugodtabb volt a hangulat a szociáldemokratapárt Érzsébet-körtüi helyiségeiben, amelynek külteremében

a szociáldemokratapárt legfőbb szerve: az intézőbizottság délelőtt 11 órától a késő délutáni órákig bizalmas tanácskozást folytatott a követendő magatartásról.

A szociáldemokratapárt intézőbizottsági ülésén Peidl Gyula elnöke lealt a következők vettek részt: Peyer Károly, Farkas István, Propper Sándor és Vancsik János nemzetgyűlési képviselők, valamint Büchler József, a párt titkára.

Az intézőbizottsági ülés anyagáról teljesen beavatott helyről így informálták a Hétfői Napló munkatársait:

— Az intézőbizottsági ülés célja: a szociáldemokrata parlamenti frakció követendő magatartásának megbeszélése. Ez a párt belső ügye és így arról, minthogy taktikai kérdésekről van szó, nyilatkozni nem lehet. Anyagi bizonyos, hogy a szociáldemokratapárt ezt

— A sajtó ügyész csak este és reggel szokott bejönni, a soros ügyész úgy látják nincs itt...

Minden ajtón kopogtatnak a detektívek a csendes kihalt folyosón messze hangzik a kopogás zaja.

Beniczky eigarettázva és sétatáboljával hadonászva jár fel alá, oldalán Schreiber kapitány.

24 perc telt el, míg a detektívek különböző ajtókon kopogva, végigjárták az egész kihalt épületet.

A hölgy ismét előkerült.

— Kérem itt lakik az épületben Marosovdn Iván ügyész, talán ő tud mondani valamit...

telefonért.

Jó tíz perc múlva jöttek ki az épületből Schreiber kapitány és a két detektív, heittek az autóbá és visszamentek a főkapitányságra.

Ugyanakkor mi is odaértünk. A kapu-őrsemelő megkérdeztük:

— Be lehet már jönni!

— Rögötn megkérdezzük.

Néhány perc múlva visszajött

— Tessék.

Azonnal Horváth főtanácsoshoz mentünk és megkérdeztük, hogy milyen jelentést ad ki a rendőrség?

— Csak röviden: „A főkapitányság elővezette Beniczky Ödön volt belügyminisztert és bekísérte az ügyészség Markó ucai fogházába.”

Elsiettünk Beniczky Ödön ügyvédjének, dr. Zboray Miklósnak lakására, hogy részleteket tudjunk meg a letartóztatás előzményeiről. A Vármege uca 3. szám alatti ház kapuja azonban zárva van. Hosszas csevegésre sem jelentkezik senki. ¼7. A kapu mellett egy vendéglő, melynek ajtaja előtt a redőny le van huzva. A szomszédos házban azt a felvilágosítást adják, hogy nincs ott senki, kirándultak.

engedélyt kapott arra, hogy büntetését június hó 2-án, kedden kezdje meg. Beniczky valószínű azért adta át a múlt héten más vallomását a katonai ügyészségnek, mert tudta, hogy június 6-ára „kőbejött” akadályok miatt nem tehet eleget az idézésnek.

a kérdést napirendről levenni nem engedi,

a parlamentben a szociáldemokratapárt valamelyik képviselője, valószínűleg Peidl Gyula feltétlenül szöve teszi meg akkor is, ha az elnökség az új házszabályokra való hivatkozással ezt megakadályozná.

Arva való hivatkozással, hogy a kormány ez esetben felelősségre vonható, van mód arra, hogy a parlamentben ezzel a kérdéssel foglalkozni lehessen.

A hétfői nap folyamán ezzel kapcsolatosan az a hír terjedt el, hogy szerdán napirend előtt Szilágyi Lajos fogja szöveíteni Beniczky Ödön vallomását a parlamentben.

Ez a hír nem bizonyult igaznak. Szilágyi Lajos már csak azért sem szólalhat fel ebben az ügyben, mert szerdán Debrecenbe kell utaznia egyik porének a tárgyalására.

A kormány párt felháborodással tiltakozik

A kormány párt tagjai körében szintén nagy izgalommal tárgyalták az eseményt. A párt egyik vezetőtagja élesen elítélő nyilatkozatot tett munkatársunk előtt a következőkben:

— A pünkösti szenzáció kínos meglepetést, sőt megdöbbenést keltett. Nyilvánvaló, hogy a puccslegitimisták összefogása a szociáldemokratákkal a kormány ellen a nekik legalkalmasabb, az

országnak pedig legkárosabb időpontban, amidőn Bethlen István gróf miniszterelnök Genfben az ország érdekében, a tisztviselők felelősséjéért, a szorozásom lezállításáért és a beruházások engedélyezéséért harcol. A józan közvélemény bizonyára kellő értékre fogja leszállítani ezt az akciót, amelynek egyetlen rugója a gyűlölet. Minden vádat, mint alapiatlant, a legnagyobb felháborodással utasítunk vissza.

A helyettes miniszterelnök Beniczky letartóztatásáról

A „Hétfői Napló” munkatársa hétfőn este félnyolc óraker felkereste Vass József dr. népjóléti minisztert, a miniszterelnök helyettesét, a Ráday utcában a Szent Imre kollégium épületének I. emelet, 4. szám alatti lakásán. Munkatársunk csengetésére a kegyelmes ur, maga nyi-

A szocialista párt a Beniczky ügyben konkrét indítványt terjeszt a nemzetgyűlés elé

Ugyancsak keddre halasztották a szociáldemokratapárt parlamenti frakciójának értekezletét is.

mert a képviselőket a hétfőn estére tervezett ülésre nem lehetett összehívni.

A szociáldemokratapárt magatartását a hétfőn délelőtt tartott intézőbizottsági ülésen megállapították

és ehhez a döntéshez a frakció-ülés kedden hozzáfog járulni. Beszéltünk ez ügyben

GYÖRKI IMRE dr., szociáldemokrata képviselővel is, aki közismerten kitűnő büntetőjogász. Győrki Imre a következő nyilatkozatot tette a Hétfői Napló munkatársa előtt:

— Az ügynek jogi és politikai vonatkozásai vannak. Ami a jogi részt illeti, Beniczky Ödön letartóztatását jog- és törvényellenesnek tartom azért, mert mindaddig amik megállapítást nem nyert az, hogy a Beniczky Ödön vallomásában foglaltak megfelelnek-e a valóságnak vagy sem,

kormányzósértés vádja nem konstruálható.

Szobajöhetha hamis tanúzás vétség és abban az esetben, ha ez a vád igazolatlannak, következtethetnek a konzekvenciák: vagyis ebben az esetben megindítható volna a kormányzósértés vádja. De hangsúlyoznom kell, hogy

Friedrich István: „Beniczky Ödön vallomását kiegészíthetném

Friedrich István a Somogyi-Bacsó gyilkosság elköveteése idején hadügyminiszter volt. Ezért érdekesnek tartottuk, hogy Friedrich Istvánhoz is kérdést intéztünk, mert ő mint többiben nyilatkozottakban is kijelentette, közvetlenül tudomással bír különböző tényekről. Friedrich ez ügyben a következő nyilatkozatot tette a Hétfői Napló munkatársának:

— En Beniczky vallomását bizonyos vonatkozásokban lényeges tényekkel kiegészíthetném, azonban azt csak akkor teszem meg, ha engem tanuként hallgatnak ki, mert akkor nemcsak az igazat kell mandanom, hanem egyszersmind nem is szabad elhallgatnom semmit sem. Természetesen erre csak akkor ke-

A kormány párt Eszterházy ucai helyiségében hétfőn este egyetlen képviselő sem jelent meg. A délelőtti folyamán több egypárti képviselő érdeklődött telefonon aziránt, hogy este nem lesz-e pártértekezlet. Minthogy azonban Almásy László, a párt ügyvezető alelnöke, nem intézkedett és a képviselők legnagyobb része is vidéken tartózkodik, az értekezletet kedden este tartják meg.

tott ajtót és kérdéseire a következőket mondotta:

— A Beniczky-ügy ismeretes. Hivatalos kommuniké adtnak ki. Nem kívánom, hogy többet irjanak, mint amit a hivatalos kommuniké tartalmaz.

a hamis tanúzás vádja sem állhat meg, mert Beniczky Ödön nem a bíróság előtt tett vallomást, a törvény pedig csak a bíróság előtt tett hamis tanuvallomás fogalmát ismeri, sőt a Kuria 26. számú döntvénye szerint szándékos hamis tanúzásról is csak akkor lehet szó, ha a tanú ezt a vallomást a bíróság előtt esküvel megerősítette.

De nem követte el Beniczky Ödön hatósági irat tiltott közlését sem,

ami az 1912. évi LIV. tc. 96. §-a alapján volna megállapítható. Az érvényes jogszabályok szerint ugyanis bármely állampolgárnak joga van arra, hogy a bíróság előtt tett vallomását akár a vallomás megtevése előtt, akár az után nyilvánosságra hozza. A vallomás közlése nem büntendő cselekmény. Ennyit a kérdés büntetőjogi részéről.

— A politikai részre vonatkozóan annyit mondhatók, hogy ezek az események erős kihatással lesznek a parlamenti életre. Nemcsak a szociáldemokrata párt, hanem a többi ellenzéki pártok is szöve teszik ezt az ügyet a parlamentben. A szociáldemokrata párt

napirend előtti felszólalás és indítvány formájában feltétlenül a parlament elé viszi Beniczky Ödön vallomását, de ettől függetlenül a letartóztatás ügyét is.

napirend előtti felszólalás és indítvány formájában

feltétlenül a parlament elé viszi Beniczky Ödön vallomását, de ettől függetlenül a letartóztatás ügyét is.

napirend előtti felszólalás és indítvány formájában

feltétlenül a parlament elé viszi Beniczky Ödön vallomását, de ettől függetlenül a letartóztatás ügyét is.

Dohányzó hölgyek és férfiak

rossz szájízét eltünteti a

Fodormenta LYSOFORM öblögetés

Fertőtleníti **Oltós**

Beszélgetés Kéthly Anna szocialista képviselőnővel a szerelemről, asszonyokról, anyaságról és erkölcsről

Semmi sem benne a politizáló asszonyból. Arc- és szemjéleka, minden mozdulata: csupa asszony. Akárcsak egy jó polgári szalon minden extermistától mentes asszonyával társalognék. A különbség mindössze az, hogy beszédében néha kiütöközik a szónoki modor, de ezt csak egy-egy ügyes mondat szerkesztésén lehet észrevenni. De semmi keresettség, filozófiai művekből áttütellett aforizmák. Hogy szemben ülök vele az alacsony fotelben, arra gondolok, hogyha most megszólalna e szobában egy zongora, hát az nem a Marsseillet, hanem a Chopin chude-ot játszana.

— Tessék az életrajzom — mondja közölközve egyszerűséggel. Pesten születtem a Józsefvárosban. Négy polgári után jósefvárosi hivatalnoklány lettem. A Tolnai Világlap vállalatánál kezdtem. Aztán bekerültem a sajtószervezeti mozgalomba. Dolgoztam, tanultam, tanítottam. Közben harminchételes lány lettem. Ez minden. Most sokat dolgozok. A parlament, pártgyűlések, a sajtószervezeti munka nagyon leköti. Otthon már hazajáró léleknek csufolnak. Ugyancsak társasági életet nem élek. Ami szabad időm van, az a könyvek és a színház. Avatol France-ot, Shaw-t szeretem legjobban. Gyakran járok az Operába. A divatot? Hígyje el, egész óriási gondom: az én divatom a praktikus.

— Mit politizál asszonyok, mi a véleménye — kérdezem — a férfi tud-e inkább emberi célokért küzdeni és a van-e joga a nőnek a férfit elvonnai a küzért való munka elől?

— Az emberi célokért való küzdelemben nem lehet különbséget tenni nemek szerint; felel. A z életben a férfi és a nő egymást kiegészítő felek. A közösségért folytatott munka kizárja még az individualitást is, bár végeredményben ez egyéni érdek azonos a közösséggel. A nőnek pedig éppen úgy nincs joga elvonnai a munka elől a férfit, mint a férfinak vonhatia el az asszonyt.

— Maga, a gondolkodó asszony, mondjon valamit az asszonyokról. Nem nézi le azokat asszonyokat, akik csak családi életet élnek?

— Nézze kérem, általában egy téves nézőszögből látják az asszonyokat. Tévesen két asszonytípust különböztetnek meg. Egyik a gondolkodó, dolgozó asszony, a másik pedig, aki életélelájának kielégülését, a családi életben, néhány csókban keresi és találja meg. Hát ez nem így van. Ez a két típus tulajdonképpen egyesülve van minden asszonyban, aki az élet való értékét és célját ilyen emberi szemmel látja. Különbben is, semmi sem áll távolabb tőlem, mint az emberiség bebecsülése. Sőt messzebb megyek. Ha ezt a kérdést is a közösség szempontjából nézem, a család, a gyermek, a jelen nevelése éppen olyan mérhetetlenül fontos, mint a mi munkánk, akik a jövőt neveljük. Elég baj, hogy a gazdasági viszonyok nem engedik meg, hogy az emberek hajlamaik szerint rendezhessék be életüket.

— Igazán nincs szándékomban frivolitásokat kiprovokálni, de szeretném tudni, mi a felfogása a szerelemről?

— Nem is tekintem frivol kérdéseknek. De belátható, hogy nekem különösen kényes erről beszélni, mert adott életkörülményeim miatt egyetlen különös színben tűnik fel az, amit mondok.

— A szerelem — folytatja — sokkal régebb, mint bármilyen más. Es ennél visszatérek az előbbi kérdésre. Ismétlem: a gazdasági viszonyok okozzák, hogy az emberek nem élhetnek a szó nevesebb értelmében vett szerelmi életet. Ez pedig végeredményben a fizikum rovására is megy. Különbben is évszázadok tradíciójának erről folyó vitája sem fe-

jeződött még be. Erkölcs? A ma, különösen a háború utáni idők olyan átalakulásokat hoztak, hogy az idegrendszerek és a lelkek forradalma az előítéletek oszlopait döntögetik. Nem lehet még tiszta képet alkotni korunk erkölcsről. Nagyrészen az új irodalom van erre hívóvata. Természetesen nem az, amelynek egyetlen célja a frivolitás, a ponyva.

— Most még valamit kérdezek, de erre csak úgy feleljen, ha őszinte akar lenni.

— Tessék!

— Nem érezte még soha, hogy a közéleti szereplés elvett valamit az életéből? Tudja, mire gondolok...

Egy pillanat csend, rámnéz. Azután halkan mondja:

— Tudom. Őszintén felelek rá... Elvette az egyéni életemet.

Ezt mondja az asszonyokról, erkölcsökről, szerelemről Kéthly Anna, aki holnap talán miniszterbuktatási akcióban résztvesz, vagy szociálpolitikai törvényjavaslat vitájában szólal fel száraz és merev szám adatok telekítő halmaszval vértelve.

Sági Pál.

Wolffék B-listára akarják tenni azokat a városközi tisztviselőket, akik a választásokon nem támogatták őket

Milyen terveket forralt Wolffék tanácsa a júniusi B-listával kapcsolatban? — A demokratikus ellenzék megakadályozza bosszú tervük végrehajtását

A szanalási törvény értelmében a fővárosnak június 30-án ismét el kell bocsájtania tisztviselőinek és alkalmazottainak egy bizonyos százalékát. Ez a terminus rohamosan közeledik s épp ezért a városvezetés már megtették az előkészületeket a leépítés végrehajtására. Tulajdonképpen most már nem nagyszabású elbocsájtásról lenne szó, miután a nagy B-listát másfél évvel ezelőtt a tanács már végrehajtotta. Most csak amolyan tessék-lássék B-listát kellene csinálnia a fővárosnak, éppúgy mint a mult év decemberében, amikor leépítés címén az elhaltak a nyugdíjasok állásait, valamint más okból megüresedett állásokat jelentették megszüntetnek s így körülbelül 200 állás került a B-lista jegyzékére. A városvezetés azonban most riasztó hírek terjedtek el a küszöbön

álló létszámcsökkenésről s a beavatóttak tudni vélik, hogy

a tanács számos tisztviselőt, sőt főtisztviselőket is fel akar venni a júniusi B-listára.

Állítólag elsősorban a megszünt ügyosztályok tisztviselői közül számékoznak többeket elbocsájtani, de nem mulasztja el Wolffék tanácsa azt sem, hogy élve az utolsó alkalommal

megbosszullják magukat azokat a tisztviselőket, akik a mostani választásokon nem állottak a Wolff-bogó szolgálatába.

Wolffék ugyanis nagyon jól tudják, hogy kik tartoznak a városvezetés heivek közé s kik azok, akik már régebben, vagy az utóbbi időkben fordultak ellenük. Ezeknek a tiszt-

viselőknak a politikai meggyőződésén kíván most utóljára bosszút állani a kurzus elbukott vezérére. Ugy okoskodnak ugyanis, hogy a közgyűlés csak a hónap vége előtt ül össze s első ülésén nem foglalkozhat a B-lista kérdésével. A tanács azonban a maga hatáskörében, ilyen formán a közgyűlés nélkül dönthet az elbocsájtások ügyében s miután a határozat megfellebbezhetetlen, amit egyszer B-listára tettek, annak el kell hagynia szolgálatát.

A demokratikus ellenzék azonban felfigyelt Wolffék bosszútervére s máris megtette lépéseit, hogy a tandes eme szándékát ne hajtassa végre.

Az uralomra jutott pártoknak az az álláspontjuk, hogy a városvezetésről egyetlen dolgozó hivatalnokot sem lehet elküldeni s megakadályoz minden olyan szándékot, mely akár bosszúból, akár más okból tisztviselő elbocsájtását célozza. Hogy a szanalási törvény rendelkezéseinek mégis eleget tegyenek, a demokratikus pártok csak a halálozás vagy nyugdíjazás folytán megüresedett állások megszüntetésébe egyeznek bele.

ASTRA BIZTOSÍTÓ RT

Világjellegű kötvények külföldön is érvényben

biztosít szanatóriumi kezelésre mltét esetén, csoportos biztosítás: élet, tűz, betörés és betegség esetére

Amerikai rendszer

Szabad műtörvos választás

Rendkívül kedvező feltételek!

Budapest VII, Erzsébet körút 26
Telefón: József 129-42

Szent István Porter Sör

155 ezer kor.	szürke és fehér legjobb gyártmányú	Női vászonzcipő
110 ezer kor.	fehért gyermekcipő	kitűnő minőségben
90 ezer kor.	teniszcipő	kiváló minőség, szürke, barna és fehér színekben
190 ezer kor.	dupla-teniszcipő	férfi nagyság 240 ezer Kor.
190 ezer kor.	kitűnő minőségű női bőrcipő	
Szandálok extra I-a minőség 19-22, 23-26, 27-30, 31-35, 36-41 számig		
80	90	110 130 150 ezer kor.
Házilcipők, alacsony vagy magas sarokkal 90 ezer K. Tornacipők, tornacipők, eredeti svéd szoknyanadrág legolcsóbban		
SCHAFFER cég		
Dőbrentel tér 4. Tel. 1. 125-36. - Vidékre utánvétel!		

40 éves praxis	FOGORVOS	40 éves praxis
RESZLETRE IS	Dr. Kovács S. és Barna I. fogorvos, szocialista fogász Bpest VII, Erzsébet körút 40-42	RESZLETRE IS
Műfogak, fogorok, teljesen szájpádas nélkül. Aranyfogak és koronák aranyból, fémhálóból is. Fogszűrés , fogtűrés (plombálás) Érdekes alattással is. — Műtettek esetén forduljon a legnagyobb bizalommal Dr. Kovács S. és Barna I. Rendeljen! — Vidékiek soronkívül fogadtatnak. — 10 évi múltás! Rendkívül mérsékelt árak! Orvosi tanács díjtalan.		
Rendelés: d. e. 9 - 12-ig, d. u. 2-7 Vasár- és innepnap d. e. 10-1-ig		

A Királyi Magyar Automobil Club furcsa sorsjáték üzlete

A Királyi Magyar Automobil Club automobil kiállítás keretében sorsjátékot is rendez. Négy darab gépköpi képez a sorsjáték tárgyát: egy négyüléses MÁG autó és három motorkerékpár. A sorsjáték feltételei szerint egy darab 5000 koronás sorsjegy megvásárlása elegendő ahhoz, hogy a szerencsés nyertes autó, vagy motorbicikli boldog tulajdonosa lehessen. A sorsjegyeket azonban nagy bizalmatlansággal fogadta a közönség egyrészt azért, mert az aránycsekély, 5000 koronás sorsjegyek ellenében szokatlanul értékesek a nyerevénytárgyak, másrészt pedig azért, mert olyan erőszakos formában kínálják megvételre a sorsjegyeket, mint a rossz értékű bankot.

Üzletekben, irodákban, kávéházakban, az Erzsébet körúton a napilapok kiadóhivatalai előtt lehetetlen existenciáik azzal molesztálják a közönséget, hogy vásároljon „autósorsjegyet”, sőt néhány nappal ezelőtt a fővárosi lapterjesztők útján is akcióba léptek és most már rikkancosok is sorsjegygyűjtőknek léptek elő és 10 százalékos, 500 korona jutalékért „buzgókodnak” az olcsó portéka eladásán. És a szomorú gazdasági viszonyok közt élő polgár eltűnődik: 5000 koronás sorsjegy... Az ügyöntök aligynőknek... a rikkancosok 10 percentet kapnak... Legalább 10 percent marad az ügyöntöknek is...

Egy egész halom, állítólag 200,000 darab sorsjegy bocsátott ki, melyből legjobban esetben csak a fele foghat el, a fele megmarad, ami egyáltalán azt is jelenti, hogy a 100,000 darab sorsjegy a járatot rendező klub tulajdonában marad... Ha elfogy 100,000 darab sorsjegy, befolyik érte ötszázmillió korona. A kisorsolódó tárgyak értéke 280 millió korona... Gyanus, gyanus, nagyon gyanus!

Kinos hatást váltott ki, hogy a K. M. A. C., egy ilyen illusztris társaság, ilyen furcsa sorsjáték-üzletbe bocsátkozik és a petykás szármayra adja a nevet. Igaz, hogy a nyerevényjegyeket nem a K. M. A. C. bocsátja az alvállalkozók rendelkezésére, hanem a Zrínyi utcában székelő Értékpapirforgalmi Bank.

A bankban szerzett értesülésünk szerint 200,000 darab nyerevényjegyet bocsátott ki a K. M. A. C. és arra való tekintettel, hogy a klubnak sem megfelelő irodahelyisége, sem elegendő számú személyzete nincs, a sorsjáték adminisztrálásával az Értékpapirforgalmi bankot bízza meg. A kétszáz ezer darab egyenként ötezer koronás sorsjegy összesen egymillió korona értékét képviseli. Ezzel szemben a sorsolás alá bocsátott gépkocsik értéke a kétszáznyolcvan millió. A bank szerint kimutatott százmillió koronás koncesszió díj, huszszázalékos ügynöki jutalék és az adminisztrációs költség levonása után — ebben az esetben, ha csak a sorsjegyek fele, vagyis száz ezer darab fogy el — már fedezve van a sorsjáték minden költsége. Így tehát a K. M. A. C. számára semmi-estére sem lehet rossz üzlet a nyerevényjáték, de mindenesetre árt az arisztokratikus klub presztízisének, hogy a klub által rendezett sorsjátékot ilyen túlságosan népszerű formában terjesztik: kétes existenciák talakodó erőszakos molesztálásának teszik ki a közönséget.

Ahol a házgonndok és a házfelügyelő nem respektálják a miniszter rendeletét

Az Andrassy uton az ajtók, ablakok és vízvezeték leszerelésével akartak jogellenesen kényszeríteni egy tisztogó családot a kiköltözésre

A népjóléti miniszter legutóbbi rendeletében megtiltotta, hogy bárkit kilakoltassanak addig, amíg más szükségességet nem utalnak ki részére. A rendelet, mely a legprímóbb emberi jogot akarja biztosítani, nagy reményeket keltett, azonban kevés fűtőeszközt nem jött, mert, mint az alábbi esetről látható, a háztulajdonosok környételessége mindig alkalmat talál az őket esetleg kellemetlenül érintő rendeletek kiállítására.

Ötveny Grünfeld Józsefnél 90 éves magánzó már tizenhat éve lakott az Andrassy ut 56. számú házban egy kis földszinti szoba-konyhás udvari lakásban. A magánzó tehetetlen beteg öregasszony 1923-ban lakásába fogadta unokanőcsét: Rotschild Pál ügyöntök és annak nyolcvan éves csodaját. Rotschildék a lakás ellenében gondját viselték az öregasszonynak, annak 1924 november havában bekövetkezett haláláig.

Öz Grünfeldné halála után Rotschildék — akik mint családtag költöztek be — a lakást természetesen magukénak tartották. Annál nagyobb volt a meglepetésük, mikor a februári házbérlés alkalmával Bogya József házfelügyelő kijelentette:

— A lakbert dr. Havasi Gyula házgonnok ur utasítására nem fogadhatom el, mert ő már másnak adta ki a lakást. Legjobbban teszik tehát, ha mielőbb elhurokolnak innen.

Rotschild Pál tiltakozott ez eljárás ellen, azonban minden hiábavaló volt. Rövidesen felszólító levelet kapott a házgonnoktól, hogy azonnal hagyja el a lakást. Késétségbe volt esve. Téli idején, nyolc gyerekekkel, akik közül hat 12 éven aluli, ki volt dova az uccára. A felszólításnak azonban nem tett eleget, hanem lakására igényt jelentett be a Lakáshivatalnál. A Lakáshivatal március 2-iki határozatában a házgonnok kérelmének adott helyt és a lakást Holzinger Gyula újpesti bádognak ítélte meg. Ezt a határozatot a másodfokú bíróság is jóváhagyta.

Rotschildék végső kétségbeesésükben kénytelenek voltak a népjóléti miniszterhez, aki azután elrendelte, hogy a Rotschild-család mindaddig a lakásban maradjon, amíg a Lakáshivatal mást nem utal ki a részükre.

Az engedély alapján Rotschildék boldog nyugalomban élhettek volna a lakásban, azonban ettől kezdve életük a házban valósgos pokollá vált. A ház-

mester részéről állandó molesztálásban volt részük. Megfenyegette őket, ha nem hagyják el a lakást és Rotschildék állandó rettegésben éltek.

Néhány héttel ezelőtt a házmester beállított a lakásba és felszólította Rotschildné a lakás elhagyására. Rotschildné a durva hangot kikérte magának és kiutasította a házfelügyelőt, mire az háromszor oly erővel ütötte arcát az idősebb asszonyt, hogy az arca megdagadt. Az asszony kiabálni kezdett:

— Segítség! Megölnék!
A házbellek közül azonban senki sem mert segítségére menni. Rotschildné egyik kislánya rendőrt akart hívni, a házmesternél azonban fellökte és nem engedte ki az uccára. Az asszony javszékelését meghallotta egy szomszéd házbéli fiatalember és az hívott rendőrt. A rendőr azonban arra való hivatkozással, hogy „az illetők nincsenek már jelen”, jegyzőkönyv felvétele nélkül eltávozott. Rotschildné az eset után azonnal felment dr. Vajda Vilmos Király uccai orvoshoz és vele láttelelet vétettet fel. Az orvosi láttelelet megállapítja, hogy a sérülés nyolc napon túl gyógyuló. Egy más alkalommal pedig Rotschildné 18 éves fiát verte meg a házmester a víci segítségével.

Rotschildék zaklatott élete azonban ezzel az incidenssel nem szűnt meg. Mintegy két héttel ezelőtt, kora reggel megjelent a házfelügyelő a lakásban. A tisztogó Rotschild-család ügyben, úgy ahogy, fölön szótzóra aludt, már alatt, fölön lakásban lehetett. Borzadva ébredtek fel. A házfelügyelő lezsedte az összes ajtószárnyakat, azután az ablakokra került a sor és munkája beteljesüléssel, leszerelte a vízvezetékét. Rotschildék a legkésőbbi helyre helyezten maradtak. Az ajtók és ablakok helyét kondóvél, rongyokkal pótolták, de ha esik, a víz bezuhog és minden butor tönkremegy. A vízszedés is nagyobb gondot okozott. A házbellek közül senki sem mer nekik vizet adni és ők a szomszédos Csengeri, Vörösi-mary. Eötvös uccából hordozzák a vizet. Forró nyári hónapokban csak a legnagyobb nehézségek árán tudnak eleget tenni a legelőbb tisztálkodási szükségletnek, ezáltal mindenféle ragályos betegségek melegegyát rakva. 1925 június havában, a konzolidáció idején, így él egy budapesti család.

Volt Galileista nem fogadhat el külföldi kitüntetést

Révész Andor volt magyar újságíró kitüntette a spanyol király, de a magyar kormány nem engedte meg a kitüntetés elfogadását

A régi magyar újságírói gárda egyik igét tehetséges tagja: Révész Andor, aki most a Madridban megjelenő „A. B. C.” című spanyol újság munkatársa, érdekes diplomáciai uton lebonyolított ügy szereplője lett.

Még a mult nyáron történt, hogy egy olasz küldöttség járt Madridban, a melyet kiháglatosan fogadott Alfonso spanyol király is. Az audencia alkalmával derült csak ki, hogy az udvar olasz tolmácsa szabadságon van és így a madridi „A. B. C.” szerkesztőségétől kértek olasz tolmácsot. A szerkesztőség Révész Andort delegálta, aki tolmácsi tiszttségét nagyszerűen teljesíthette, mert annak elismeréseképpen a spanyol király egy kisebb érdemrenddel tüntette ki. Mivel azonban Révész Andor magyar állampolgár, a spanyol külügyminisztérium megkeresést intézett a nemzetközi jog értelmében a magyar külügyminisztériumhoz, közölve Révész Andor kitüntetését s kérte, hogy a

magyar kormány járuljon hozzá, hogy Révész Andor a kitüntetést elfogadhassa és viselhesse.

Rövid néhány hét múlva meglepő válasz érkezett a spanyol külügyminisztérium megkeresésére, amelyben a magyar külügyminiszter: Daruvány Géza, közölte a spanyol külügyminiszterrel, hogy a kitüntetés elfogadásához nem járulhat hozzá, és pedig azért, mert Révész Andor budapesti újságírói működése alatt, sőt már mint egyetemi hallgató, tagja volt a Gallilei Körnek. Ez a megállapítás, vagy megbélyegzés annál is inkább feltűntet keltett, mert Révész Andor nem volt tagja a budapesti Gallilei Körnek, őt egy hasonló nevű gallileistával tévesztették össze.

Legszébb Legjobb Legelősebb
PAP LAN PAP LAN PAP LAN
Kárptosáru, vas-és rézbutorgyára
Szűnyeg, pokróc, üggyón, egy-és szalvetterők, gyermekcsokók, nyuszekék, lényiszobák, álászobák és kertibutorok, ernyők és sátrak minden kivételben kaphatók
GICHNER JÁNOS
BUDAPEST, VII., ERZSÉBET KÖRUT 20.
Nagy katalógus 4000 K ellenében postán küldök

Amerikai vízummal szélhámoskodott

Egy elzüllött kórházi tisztviselő bűnügye

Furfangos, de már általánosan ismert módját találta ki a könnyű módon való pénzszerezésnek Hulka Ödön fővárosi kórházi számvizsgáló.

Hulka ismeretségi köre segítségével megtudakolta azoknak a címét, akik Amerikába akarnak utazni és ajánlatot tett nekik, hogy kitűnő ésszekötései révén megszerzi az utlevélet és a vízumot.

Ezzel a módszerrel Anbrus Gézától kilencven, Paulik Jánostól ötven dollárt Nagy Imrével hatszázötvenet, Morvai Imrével pedig egymillió százötvenhat-ezer koronát esalt ki.

Azonkívül vitéz Hajdu Alberttől átvett egy értékes mágnest azzal az ígérgetéssel, hogy azt elázlogosítja. Hulka a mágnest azonban félmillió koronáért eladta és a befolyt összeget a saját céljára fordította.

A károsultak valamennyien feljelentést tettek a csaló ellen, akiről a rendőrség nyomban megállapította, hogy sikkasztás büntette címén már két ízben büntetve volt.

A budapesti királyi ügyészség ezáltal megrendelt csalás és egyrendbeli sikkasztás címén emelt vádat az elzüllött kórházi tisztviselő ellen, akiről a feljelentés megtörténte után nyomban leartóztatott és jelenleg is vizsgálati fogságban ül.

Mára füzte ki ennek az ügynek főtárgyalását a budapesti büntető törvény-szék Csengeri tanácsa. Míntán úgy a károsultak, mint a tanúk közül többen nem jelentek meg a főtárgyaláson, a bíróság a vádlott védőjének indítványára elnapolta a tárgyalást.

A Salgó-Tarjáni Köszönbánya Részvénytársulatigazgatósága és felügyelő bizottsága mély fájdalommal jelenti, hogy igazgatóságának tagja

nagyméltóságú

ÓMORAVICAI

HEINRICH FERENC UR

volt m. kir. kereskedelmiügyi miniszter nemzetgyűlési képviselő stb. stb.

május 30-án elhunyt.

A megboldogult a magyar közéletnek hazafiságban és jellemben legnemesebb alakjai közé tartozott.

Társulatunk ügyeinek istápolója volt, ki bölcs tanácsaival és nagy tudásával, melylyel a közgazdasági élet minden ágában rendelkezett, támogatott és segítget munkánkban.

Emlékét kegyelettal fogjuk megőrizni!

NŐI KALAPOKAT

az „OK SZ” tagok családtagjai részére 20% kedvezményt adunk. Férfi és női kalapjavakat és általánosokat 8 nap alatt eszközölünk nagyon szépen

Kalapipari és Kereskedelmi Rt.
Budapest VI. Uccsa 47
Nagymező uccsa és Gyár uccsa között

Mauls
Ecsokoládé
Dreher

Heinrich Ferenc temetése

A közismert „Heinrich-udvarból” az U-lői ut 39. szám alatti családlázházba temették el hétfő délután Heinrich Ferenc nemzetgyűlési képviselőt, volt kereskedelmi minisztert. A fekete drapériával bevont udvart hatalmas tömeg töltötte meg. Ott volt Horthy Miklós kormányzó, József főherceg, a kormány képviselőitében Vass József népjóléti miniszter és Walko Lajos kereskedelmiügyi miniszter, továbbá gróf Bethlen István, Apponyi Albert gróf, Schöszky Béla, Huszár Károly, Lurtz Edvárd, az osztrák követség képviselője, Weisz Fülöp, Chorin Ferenc, a főváros kereskedeleme, tudományos és társadalmi élet számos más kiválósága.

A gyászszertartás Bisner Vilmos józsefvárosi plébános gyászbeszédével vette kezdetét, majd ezután Vass József népjóléti miniszter a kormány nevében bucsuztatta a halottat. Hangsúlyozta, hogy Heinrich Ferenc a munka embere volt, aki egész életét hazájának szentelte. Ezután a Nemzeti Polgári Párt nevében Dési Géza, a kereskedelmi minisztérium nevében Desseuffy Aurél államtitkár, a kereskedelmi kamara és rokonszülők nevében Belatiny Artur, a kereskedelmi bank nevében Weisz Fülöp, a budapesti kereskedelmi testület nevében Eber Antal, végül a tabi választókerület küldöttsége nevében dr. Kálmán Jenő bucsuztatták a nagy halottat. A temetési menet mindenütt hatalmas embertömeg és diszruhás rendőrök sorfala között haladt a keresztemetőbe, ahol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra Heinrich Ferencet. Sálgótarjánai Kőszénhánya Rt. igazgatóságáé Heinrich Ferenc halála alkalmából ülést tartott, amelyen ifj. Chorin Ferenc méltatta Heinrich Ferencet, a vállalat elhalt igazgatóság tagjának nagy érdemét és elhatározta, hogy az elhunyt emléket az igazgatóság jegyzőkönyvében örökíti meg. Az igazgatóság a temetésen testületileg vett részt és a koporsóra koszort helyezett.

Színházi rövid hírek

- A BLAHA LAUZA SZÍNHÁZ**
kardalosi javára nagy kabaré-előadás volt hétfőn délelőtt a Blaha Lujza Színházban. A jól sikerült kabaréelőadás igen szép erkölcsi és anyagi sikert hozott a színház derék kóristáinak.
- A VÁROSI SZÍNHÁZ**
hétfő délutáni előadása elmaradt, mert Salschi lemondta a „Faust”-ot. A színház a közönségnek negyvenmillió koronát fizetett vissza.
- A NEMZETI SZÍNHÁZ**
e hónap 16-án zárja kapuit.

A nyári vendéglősök küldöttsége az Elektromos műveknél — Az esónél is jobban félnek a rövidzárlattól

Három hónapja tart a nyári vendéglős szezonja, melynek sikerét az ünnepnapról esón kívül az idén a Hívvösvölgyben és környékén még a Székesfővárosi Elektromos Művek is veszélyeztetik. Április végétől ugyanis minden vasárnap rövidzárlat volt a Hívvösvölgy egész területén és a sötétség már alkotmányok hazakergette a kirándulókat, ami a vendéglős tulajdosonainak nagy kárt és a kirándulóknak sok bosszúságot okozott. Legtöbbit mégis a főpincérek fizették rá a rövidzárlatra, mert a homályban észrevétlenül tüntek el a vendégek az oszonnál és vascsorák árval, a boravallóról nem is szólván. Ilyen körülmények között érthető, hogy a hívvösvölgyi és hidegkúti nyári

vendéglős tulajdosonai és személyzete már nemcsak azért imádkoztak, hogy kerülje el a zápor, de azért is, hogy maradjon el kivételesen a Székesfővárosi Elektromos Művek rendes vasárnapi rövidzárlata, vagy legalább is toldóják át egy hétköznapra. Pünkösdi vasárnapján is félve várták az estét és valóságos fellélekzettek, mikor látták, hogy ezuttal kivételesen égnek a villanykörtek. De azért nem változott meg régi elhatározásuk, hogy küldöttségben keressék fel az elektromos művek igazgatóságát és megkérdezzék, mi lehet az oka a különleges vasárnapi rövidzárlatnak és hogyan lehetne annak egyszer és mindenkorra elejét venni.

Éjszakai csendzavarás a „főjegyző parancsára” a Hívvösvölgyben

Pünkösdi vasárnapról hétfőre virradó éjszaka két óraker távoli ágyudörgéshez hasonló robaj zavarta fel a Hívvösvölgy esónját. A robaj felriazította a lakókat, akik ijedten gyujtottak világot és lenge éjszakai toalettben futottak a nyitott ablakokhoz, megdönni, mi történt.

A robaj az erdő szélén a Hidegkúti ut mentén épült kis nyári kávéház felől hallatszott, melynek tulajdosona Hajdu Gyula esendörzszaados felesége a következőképen beszélt el az éjszakai csendháborítás körülményeit.

— II óraker zárunk minden este. Így tettünk vasárnap is. Félüzennékkétfő felé a zenészek és a személyzet eltávoztak és én egyedül maradtam szakácsnőmmel, aki a konyhában mosogatót még akkor is, amikor én már lefeküdtem. Nyugodt álomból

féktelen dörömbölés és durva káromkodás riasztott föl, majd harsány kiáltás, hogy

nyiss ajtót és adj pálinkát a főjegyző parancsára.

— Jól ismerem a hidegkúti főjegyzőt, dr. Gyulai Józsefet, aki rendkívül művelt, korrekt tisztviselő, tudtam tehát azonnal, hogy az éjszakai csendháborító, jog-

tanuln hivatkozik a főjegyző parancsára.

De tudni akartam, ki zavarja meg a hívvösvölgyi üdülők álmát a pünkösdi vasárnapi fokozott munka után, ezért szóltam a szakácsnőmnek, nézze meg, ki dörömböl, de

ajtó magának a miniszterelőnöknek se nyisson.

— Megtudtam, hogy az éjszakai csendháborító dr. Szakáll forgalmi-adjóellenőr, aki református segédlelkész volt, mielőtt Hidegkútra került és leoltattam a villanyt, utasítván szakácsnőmet, hogy

torlaszolja el az ajtót és egy szót se feleljen.

— Negyedóra után az ellenőr ur felhagyott a dörömböléssel és eltávozott. Ma délelőtt azután felelősségre vont és megtorlást ígért, de én értésére adtam, hogy becsülettel polgár létemre senkitől sem félek, mire

Majd meglátjuk ki húzza a rövidet!

felkiáltással elhagyta a kávéházamat. Ez a szóváltás a vendégek és a személyzet előtt hangzott el.

Az ellenőr eljárásáról egyébként kedden jelentést teszek dr. Gyulai főjegyzőnek s ha szükséges, az illetékes minisztériumban is.

Minden külön értesítés helyett.

Dr. Lukács Emilné, Szende Mária mélyszöges fájdalommal és megdöbbenéssel tudatja, hogy a legjobb férj, vő, testvér és rokon

Dr. Lukács Emil ügyvéd május 31-én súlyos szenvedés után elhunyt.

Felejtetheten halottunkat **június 2-án délelőtt 12 óraker** kiserjük utolsó útjára a rákoskeresztúri izraelita temető halottházából.

Ész. dr. Szende Adelföld anyósja, ész. Azóli tidorné, dr. Lukács Vilmos, Lichtmann Soma, Lukács Lajos, Lukács Aladár, testvérel. Dr. Lukács Vilmosné, Lichtmann Sománé, Lukács Lajosné, dr. Szende Pál, dr. Szende Emilné sógora és sógoróné, és a kikerjelt rokonság nevében.

A numerus clausust kiakarják terjeszteni a külföldi diplomákra

Uj rendelet készül a diplomák nosztrifikálásáról

Beavatott helyről szerzett információk szerint a budapesti, szegedi és pécsi egyetemek bizalmas értesítést kaptak Klebelsberg Kuno gróf kultuszminisztertől, hogy a külföldi egyetemeken szerzett orvosi és mérnöki diplomák nosztrifikálás ügyében rendeltet készül a minisztériumban és erre való tekintettel a külföldön szerzett diplomák nosztrifikálását h asszakk el. Ennek a bizalmas értesítésnek a következménye, hogy tizenöt orvosdoktor, akik közül tizenegy a numerus clausus miatt volt kénytelen tanulmányait külföldön végezni és azzal a kérséssel fordult a pécsi egyetemhez, hogy külföldön szerzett diplomájukat nosztrifikálják, kérésükkel elutasították, illetve az orvosi kar ugy határozott, hogy megvárja a többi egyetem állásfoglalását, mert nem akar utóbb lenni a külföldön szerzett diplomák ügyében és ezért a döntést hat hónapig elhalasztja, dacára annak, hogy Pekár Mihálynak, a pécsi egyetem dékánjának az volt az álláspontja, hogy a diplomákat azonnal nosztrifikálni kell.

clausus nem vonatkozik a nosztrifikálásra, hanem csak azokra, akik a magyar egyetemeken felvételre jelentkeznek. Megbízható helyről szerzett információk szerint Klebelsberg Kuno gróf kultuszminiszternek, aki illetékes tényezőkkel legutóbb a pécsi egyetemen felvettödtt kérdéssel kapcsolatban megbeszéléseket folytatott, az az álláspontja, hogy a numerus clausus szemléiben rendeletet bocsát ki, a melyben a nosztrifikálást megszorítja. Ennek a rendeletnek a kibocsátásáig függesztette fel a nosztrifikálást. A szigorítások ellen a szakkörök a leghatározottabban tiltakoznak, mert szerintük a numerus clausust nem lehet kiterjeszteni a külföldre is. Rámutatnak arra, hogy ez igen szomorú következményekkel járhatna, mert a külföldi egyetemek ugyancsak megtagadnák a magyar orvosok és mérnökök diplomáinak nosztrifikálását és akkor számos magyar orvos és mérnök veszítené el kenyérét a külföldi államokban.

Az kétségtelen, hogy a numerus

erre a veszedelmes precedensre seméjéhetőleg nem kerül sor, mert

mindn jözan felfogásnak ellentmondana az, ha azoktól, akik a numerus clausus miatt külföldön voltak kénytelenek tanulmányaikat folytatni és külföldön szereztek diplomát, megtagadnák diplomájuk nosztrifikálását.

Pekár Mihály, a pécsi egyetem dékánja és Csengeri János a szegedi egyetem rektora már kifejtették álláspontjukat. Nyilatkozatuk szerint a nosztrifikálást nem lehet a numerus clausus szemléiben elintézni: minden külföldi jelentkező diplomáját nosztrifikálni kell, ha annak törvényes akadályja nincsen.

Kilencszáz milliárd korona olcsó hitelt kapnak a porosz kispárosok és kiskereskedők

Amig a Magyar Nemzeti Bank a kamatláb mérséklésével tesz kísérleteket a hiteldrágaság enyhítésére, Berlinből érkezett jelentés szerint a porosz Landtag gyakorlati eszközökkel sietett a válsággal küzdő kispár és kiskereskedelem segítésére, s legutóbbi ülésén egyhangúlag elfogadta az a javaslat, mely szerint a kézműiparnak és kiskereskedőknek a hitelenség orvoslása céljából 50 millió birodalmi márkát, tehát kilencszáz milliárd magyar papirkorona hitelt bocsát rendelkezésre.

A hitel folyósítása olymódon történik, hogy a szétosztást a porosz központi szövetkezeti pöntúr és a Dresdner Bank szövetkezeti osztálya közvetíti a hitelszövetkezetekhez és az erre a célra kijelölt alkalmas pénzügyezetekhez, azzal a kikötéssel, hogy a hitelt igénylők részére a kamatláb a Birodalmi Bank kamatlábnak mértékét legfeljebb 2%-kal haladhatja meg.

A határozat értelmében a kormány meghatalmazást nyert arra, hogy a mennyiben az előirányzott összeg nem, vagy csak részben állna rendelkezésre, úgy 50 millió német birodalmi márká erejéig kezességet vállaljon és szükség esetén fedezze a Birodalmi Bank leszámlítási kamatlábat, több mint 2%-kal meghaladó kamatlábon bízetet is.

Millió és millió ember

iszik naponta kávét, mert üdítőnek, táplálónak és izletesnek tartja. Ezekkel a tulajdonságokkal azonban csakis a valódi, hamisítatlan bakbávé bir.

Meinl Gyula

ESILLAGHEGYI STRANDFÜRDŐ

tudatja, hogy városi villamossal, helyjéredékvél és fürdővel kombinált jegyek oda és vissza az Általános Beszerzési Osztás uccai újságos pavilonjaiban kaphatók.

Hétköznap 17,000 korona
Vasárnap 21,000 korona

Kabinelövétel Andrássy út 27

HIREK

Bethlen miniszterelnök Genfbe érkezett

Genfből táviratozzák: Gróf Bethlen István miniszterelnök, Bud János pénzügyminiszter és Szabóczy Államtitkár ma Genfbe érkezett. Gróf Bethlen miniszterelnök Genfbe utazásakor fogadta a Neue Freie Presse budapesti levelezőjét. Elmondotta a miniszterelnök, hogy Genfben az illetékes faktoroknak bekövetést fog engedni a magyar költészetbe azokból a szempontokból is, amelyeket a bukaresti kislantant konferencián kifogásoltak, mert a magyar költészetnek nem kell félnie a nyilvánosságától. Majd hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy a magyar kormány újabb késleltetés nélkül egyáltalán nem gondol az azutáni kitért a fővárosi, központi választásokra és ezeket mondta:

— Egyáltalán nem állítható az, hogy az ellenzéki blokk döntő győzelmet aratott. Kiténik ez a következő összehasonlításból is: Az utolsó nemzetgyűlési választáson a főváros 25 képviselőt választott, ebből 16 a demokraták és szocialista pártokra esett. Az imént lezajlott fővárosi választáson 250 mandátum várt betöltésre, tehát tízszer annyit, mint a nemzetgyűlési választáson. Az egyesült demokraták és szocialisták azonban nem 160, hanem csak 128 mandátumot nyertek, pedig a számban a Kossuth-párt és más frakciók is bennfoglalatlak. A Wolff-párt rengeteg veszteséget szenvedett ugyan, de a másik irány sem aratott döntő győzelmet. A központi politikájára minden, központi pártnál nyitva áll. Remélem, hogy az új városválasztások kikapcsolják a gyűlésközlés és szünetelő politikáját és azt az irányt követik, amelyet a gyűléseken hirdettek.

— Klebelsberg Kunó gróf kitüntetése. Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszternek vasárnap délelőtt nyújtotta át Durini di Monza olasz királyi követ az olasz király megbízásából az olasz koronareud nagykeresztjét.

— Benes Párisban. Mint Párisból jelentik, Benes cseh külügyminiszter ma Párisba érkezett és Berthelotval tanácskozásokat folytatott a külügyminisztériumban. Diplomáciai körökben kijelentik, hogy Benes látogatása nincs összefüggésben azokkal a tanácskozással, amelyeket a szövetségesek a biztonsági paktumról folytatnak. Benes tanácskozásának tárgya csak másodrangú kérdések, amelyek kizárólag Franciaországot és Csehszlovákiát érintik.

— B-listára helyezett pénzügyigazgatóságok. Illetékes helyről szerzett információk szerint a Takarékpénztári bizottság javaslatára a vidéki pénzügyigazgatóságok számát is csökkenteni fogják. Csak Győrben, Szombathelyen, Pécsen, Szegeden és Debrecenben maradnak meg a pénzügyigazgatóságok, a többit megszüntetik.

Kibukott városválasztók intézik tovább a főváros közigazgatását

A még mindig működő közigazgatási bizottság és központi választmány több tagja a választásokon kimaradt a törvényhatóságokból — Szerdán újabb ankét lesz Ripkánál

A pünkösdi előtti és a pünkösdi napok az ünnepi nyugalom jegyében teltek el a várospolitikában. Ez a csend azonban csak pillanatnyi, mert a kulisszák mögött izgalmas készülődés folyik minden oldalról nagy az igyekezet, hogy a városházán előtérbe kerüljön, kényes kérdéseket megoldják. E percben egy egész sereg probléma áll a várospolitikai aktualitások középpontjában. Legelső természetesen a közgyűlés munkaképességének biztosítása, a meglévő erők tömörítése. Sürgős a közgyűlés mielőbbi egybehívása, mert

nem lehet tovább halasztani a közjogi és szabközfizetések megalakítását.

A központi választmányban és a közigazgatási bizottságban még mindig Wolffék emberrel ülnek s magától értetődik, hogy ez a helyzet a választások után nem tartható fenn.

Olyan tagjai is vannak ennek a két bizottságnak, akik a mostani választásokon kibuktak,

de miután a bizottság még nem szűnt meg, újat még nem alakítottak, így

ezek az urak ma is törvényhatósági bizottsági tagoknak titulálják magukat.

Az igazoló választmány újalakítása lenne az első feladat, hogy a mandátumokat igazolja.

A polgármester kérdés, amely körül néhány napja elhanglott a krónika, a nagy eszbenben szűnik leghelyek a megérzéshez. Jól informáltak helyen nyert értesülésünk szerint

a kormány is belátta, hogy tel-

— Eltemették Plósz Sándort. Vasárnap délután négy órakor temették el a Tudományos Akadémia csarnokából Plósz Sándor volt igazságügyminisztert. Farkas Albert plébános gyászbeszédet után a kormány nevében Pesthy Pál igazságügyminiszter, majd Balogh Jenő a Tudományos Akadémia főtitkára, Illés József és Poor Gyula a Tudomány egyszem dékánjai mondtak búcsúbeszédet.

— Közokirathamistással szerzett útlevelet. Még az elmúlt évben történt, hogy Levczky Simon orosz állampolgár haza akart utazni Oroszországba és ezért a rendőrségtől útlevelet akart szerezni, de a rendőrség az útlevél kiadását az orosznak megtagadta. Vámos Jenő magánhatalnok tudomást szerzett az esetről és ajánlatot tett, hogy mint akinek azt az ajánlatot tette, hogy mint jutalom ellenében szerez számára útlevelet. Az orosz kapott az ajánlatot és átadta Vámosnak anyakönyvi kivonatait, aki azt meghamisítva az útlevelet megszerzte. A budapesti kir. ügyészség közokirathamistás címén emelt vádat Vámos ellen, aki előzetes bűnvádi eljárás folyamán tagadta a terhére rótt eszelekményt. Szombatra tüzte ki ennek az ügynek főtárgyalását a budapesti büntetőtörvényszék Mayer tanácsa. Itéletohatolara azonban nem került sor, mert a bizonyítás kiegészítése végett a tárgyalást a bíróság elnapolta.

— A vidéki hírlapírók kívának a Magyarországi Újságírók Egyesületéből. Lingner Albin nemzetgyűlési képviselő mozgalmat indított, hogy a vidéki hírlapírók váljanak ki a Magyarországi Újságírók Egyesületéből és egy új egyesület keretében tömörüljenek. A mozga-

jesen meddőek azok a kísérletei,

amelyek arra irányultak, hogy egy a főpolgármesteri, mint a polgármesteri széklet a maga exponenseivel töltsse be. Sem Huszár, sem Besenyey, sem a többi lanszirozott jelölt főpolgármesterségéből nem lesz semmi, hanem teljes egészében megvalósul — mégpedig a legközelebbi napokban — a demokratikus blokk ama terve, amely szerint a főpolgármesteri állást Ripka Ferencnek, a polgármesteri állást Bárczy Istvánnal, a megüresedő egyik alpolgármesteri széklet pedig Márkus Jenővel tölti be.

Különben szerdán délután a kormánybiztos ismét összehívja a múlt heti pártközi konferencia résztvevőit s ezen az ankétan fog véglegesen eldőlni, mikorra hívják össze az ideiglenes alakuló közgyűlést s hogy a pártok milyen arányban vesznek részt a megalakítandó bizottságokban. Hírek vannak arról, hogy a pártvezetők a polgármesteri kérdést is szívesre hozzák a szerdai tanácskozáson, ami mindenestre csak növelni fogja az ankét jelentőségét. Legvalószínűbb, hogy a tárgyaláson minden tekintetben sikerüljen fog a pártok vezetőinek e fontos kérdésekben megegyezésre jutni s

legkésőbb 17-én összeülhet az alakuló közgyűlés.

A közigazgatási bizottság e havi ülésének megírása teljesen bizonylatlan, miután legfeljebb a hó vége felé kerülhet sor a bizottság újalakítására. A közigazgatási bizottságnak 15-én kellene összeülni, de a régi bizottságot természetesen nem hívják egybe.

lom a vidéki hírlapírók körében élénk visszhangra talált és már eddig is több vidéki város hírlapírógárdája jelentette be a mozgalomhoz való csatlakozását.

— Százötvenmillió koronára büntették egy pamutárucsempészt. Barta Sándor magánisztitviselő és Pollák Mór kereskedő még a múlt évben elhatározták, hogy árucsempészéssel fognak foglalkozni. A csempészés szövetkezők megtudták, hogy egyes textilanyagkereskedőknek ugynevezett „vámszabad”-raktárak van, amely kedvezmény azt jelenti, hogy az illető kereskedők csupán a kiváltás után később számolnak el a vámpénztárral. Barta és Pollák az Angol-Magyar Postó- és Textilkereskedelmi Rt. ilyen kedvezményt élvező raktárt használták fel csempészettik lebonnyoltásához. Importáltak Budapestre 201 kiló sulyu és 15 millió értékű, más ízben pedig 740 kilogram sulyu, 64 millió koronára értékű pamutárut. A vámbatóság alkalmazottai azonban rájöttek a machinációra és feljelentést tettek ugy Barta, mint Pollák ellen adócsalás címen. Szombaton foglalkozott ezzel az ügyvel a budapesti büntetőtörvényszék Floreán tanácsa. Miután közben Pollák kiegyezett harminc millió koronában a kinostár jogügyi képviselőjével, ellene a kinostár visszavonta feljelentését. Így csupán Barta került bírál elé. Bartát a törvényszék vétkesnek mondotta ki a vádbeli eszelekményben és ezért a csempészett áru elkobzására és 155 és fél millió koronára pénzbüntetésre ítélte.

— Eltűntek Reimer Ottó mérnök Csengeri uceai lakásáról. — Weiss Pona tisztviselő Hunyady uceai lakásáról. — Özvegy Hurze Frigyesné iróru uppesti lakásáról eltűnt. A rendőrség megindította a nyomozást.

Olecsó kávépótlék

nem az, mely csak az árban látszólag olecsó. A minőség és kiadóság adják meg az áru értékét. — Ezen szempontokból a valódi „Frack“-ot a „Kávé-darálóval“ már évtizedek óta előnyösen ismerik a világon mindenütt

— Elgázolta a rendőrt. A Bethlen uccában ma délben egy gépkocsi elgázolta Szuhay György őrszemes rendőrt. A gázolás után a kocsi felszaladt a járdára és betört egy üzlet kirakatüvegét. A gépkocsi vezetőjét Lokkner Antal soffort előállították a főkapitányságra, ahol őrizetbe vették. A súlyosan sebesült rendőrt a rendőrkórházba szállították.

— Abbas Alit 130 millió koronára pénzbüntetésre ítélték. Sokat foglalkoztak a lapok Abbas Ali perzsa szövegkereskedő esetével. Az elmúlt évben tulajdonon rájöttek a vámbatóságok arra, hogy a bécsi ukrán követtség által a budapesti ukrán missió címére feladott százötven darab perzsaöngy csempészőn, amelyet Abbas Ali bécsi üzlete adott fel a budapesti fiók számára. A szövegkereskedő azért nyilváníttotta a 150 szöveget diplomáciai küldeménynek, mert ilyenképen az áru nem esik megvámolás alá. A vámbatóságok embereit azonban felfedezték az esetet és bűnvádi feljelentést tettek a szövegkereskedő ellen. Ma foglalkozott ezzel az ügyvel a budapesti büntetőtörvényszék Floreán tanácsa, amely Abbas Alit vámszalás címén százharminc millió koronára pénzbüntetésre ítélte.

Nyaralását kellemessé és olecsóvá teszi, ha Gutmann-féle pyjamát hord. Rákóczi út 16.

tiszta lenvászonból, gyönyörű pasztellszínekben, könnyű, kellemes, hűvös nyári háziöltözék 295.000 K

Gutmann J. és Társa Budapest VII, Rákóczi út 16. sz.

Beretvás Pasztilla a legmakacsabb fejfájást elmulasztja

— Keresik Amundsent. Berlinből táviratozzák: Június 4-én két hete lesz, hogy Amundsen elindult az Északi sarkra. Minden intézkedés megtörtént, hogy akkor végre komoly lépések történjenek Amundsen felkutatására. A norvég léghajós-egyesület megkérte a norvég kormányt, hogy küldjön két hydroplánt a Spitzbergákra. A kormány teljesíteni fogja ezt a kívánságot. Azonkívül felkérték a norvég repülő Mac Milan amerikai északarkai repülőt, ki július 15-én indul el Amundsen felkutatására, hogy Cap Columbia körül is figyelje a látóhatárt, hogy nem mutatkozik-e valahol a repülő nyoma. Oslóból érkezett jelentések szerint heves hóviharak dúlnak a Spitzbergák és az Északi sark közt. Ilyen körülmények közt nem várják Amundsen visszatérését. Valószínű, hogy a repülők bevárják, míg az idő jobbra fordul.

— Ferenc József király és Kramar halálra ítéltetése. A múlt hónap 22-ikén Kramar a tíz év előtti eseményekről elmélkedve azt írta a Narodni Listyben, hogy a halálos ítélet végrehajtásától Sedlacek főauditor szavazata és Kerzl dr. Ferenc József király háziórvosa mentette meg. A Prager Tagblat szerint a tényállás ez: A hadbírósg állal hozott halálos ítéletet Georgi osztrák landwehraminiszter terjesztette a király elé, de azzal a javaslattal, hogy a halálos ítéletet ő fellebbező bírtönbüntetésre változtassa át. A király ezt kérdezte:

— Hány éves Kramar dr? Ötvenöt éves, Felsőg. Erre így szólt a király: Tehát a bírtönbüntetés tartamát 15 évben állapítom meg, mert kiszabadulásakor 70 éves lesz és abban a korban már nem érthat.

— A Madarász a Városi Színházban. A legújabb, legdallamosabb és legvidámabb bécsi operettek egyikét, Zeller klasszikus Madarászt újítja fel június 5-én, pénteken a Városi Színház. A világhírű operett, amely a Népszínház rendkívüli sikere műsorát adta, nagy öröme a közönségnek. Adámot, a szerelmes madarászt a kiffing és sokoldalú Sziklay József játsza; Postás Miklót Vigh Manci; a többi vezetőszerep Kolbás Mihály, Hamvas Józsa, Halmos János, Erckovits László, Szirmai Vilmos és Sik Redő közlő van. A klasszikus operett repriázt Ferenczy Frigyes főrendező és Stephanides Károly karnagy készíti elő. A jegyeket vasárnaptól kezdve árulják a Városi Színház pénztára és a jegyirodák.

— Leesett a villamosról. Kövesdi Lajos szegedi magánisztitvisele a Lipót körúton leesett a villamosról és súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

— A másfélmilliárdos szikkasztás ügye. Néhány hónappal ezelőtt nagy feltűnést keltett, hogy a budapesti államrendőrség letartóztatta Keiser Lászlót, a Központi Vassárosnokok bankjának pénztárosát. Keiser ellen az volt a vád, hogy a bankból aránylag rövid idő alatt kisebb-nagyobb tételekben másfél milliárdot szikkasztott el és a pénzen Bárdos Endrével együtt „Perfekta Textil és Divatárú Rt.” címen vállalatot alapított. A vizsgálati fogságban levő vádlottak ellen a főváros csodát kért, de maguk a letartóztatottak is terjesztették elő maguk ellen ilyen kérelmet. Szombaton volt kitéve ebben az ügyben a tárgyalás, de mintán a vádlottakat nem vezették fel a fogházba a tárgyalásra, a bíróság a tárgyalást elnapokta.

A táncmesterek shimmyje a megrendszabályozott kállai-kettős körül

Megrendszabályozzák a tánciskolák erkölcsét — Csak a keresztlelvel felmutatásával lehet beiratkozni a kurzusra — Saphir mester érettségit követel a tánctanároktól

A Vasárnap megjelent hivatalos lap rendeletet közölt a táncitanítás és a táncmesterképzés tárgyában. A rendelet részletesen meghatározza, hogy a jövőben kik foglalkozhatnak táncitanítással és szigorúan elrendeli, hogy a tánciskolákat a rendőrhatalóság köteles ellenőrizni, a belügyminiszternek negyedévenként jelentést kell tenni és különös figyelemmel kísérni, hogy a táncokat a közérkölség és a jóízű szemponyjából megfelelően tanítják-e. A legszorosabb pontja a rendeletnek az, amely kimondja, hogy az eddig kiadott táncitanítási engedélyk hatályukat veszítik és megújítandók.

A rendelet a táncitanítók körében nagy feltűnést keltett és élénk vitákra adott alkalmat, miért is felkerestünk néhány tánctanárt, hogy a rendeletről szóló véleményüket meghallgassuk.

Elsősorban a táncitanítók szentiorájához Saphir mesterhez fordultunk, aki a következőket mondta:

— A rendeletet bizonyos szempontból nagyon helyesnek és szükségesnek tartom. A háború befejezte óta minden szuster- és bordélylegény, meg libásasszony tánciskolát nyitott, ahol minden van, csak művészet nem.

A kis emberke magából kikelve vörös arccal kiabálja:

— Hát nem hallatlan dolog az, hogy egy ilyen tivornyantanya egy este többet keres, mint én hat hét alatt. Az ember irut-pirul, hogy ezeket az embereket költégeknek kell nevezni.

— A táncitanári engedély elnyeréséhez keveslem a hat középiskolát, mert ha már iskolázottsághoz kötik, akkor legalább érettségit követeljenek. Mert vagy intelligens az a tanár, vagy nem, és akkor menjon más pályára.

— Nagy baj kérem azonban az a passzus, hogy 16 éven aluli leány és 18 éven aluli fiú csak gyerekkurzusra járhat. Hát tessék mondani, hogyan tudjam én egy leányról, hogy hány éves? Maga tán meg tudja mondani! Vagy kérjek születési bizonyítványt? Aztán még egy 16 éves lány nem is táncol egy fiatalabb fiúval. Nagyon meleg dolog ez kérem!

Érdeklődünk Róka Gyulánál, a Táncitanítók Szövetségének elnökénél, aki az utóbbiakat mondotta:

— A rendeletet a belügyminiszter velem együtt állapította meg. Nagyon helyesnek tartom, mert az erkölcsi nézőemelését jelenti. Bajos dolog azonban, hogy beleszól abba, milyen táncok taníthatók, mert a közönség azt táncolja, amit akar és mindig ad akarja, amit beíllanak.

Nagyon érdekes dolgokat mondott egy belvárosi táncmester:

— En az egész rendeletet a táncitanítók numerus claususának tartom. Mindjárt megmagyarázom miért.

— Azelőtt több táncitanítói szövetség volt, azonban mikor Róka Gyula a Keresztény Táncitanítók elnöke kijelentette, hogy mindenki adja be a derekát, mert különben annak... akkor az összes szövetségek beolvadtak a Keresztény Szövetségbe, amelynek az új elnöksége is ebből rekrutálódott. Eddig a táncitanítók vizsgátható bizottság, melynek elnöke Zilahi-Kiss volt, minden zsidó pályázót megkutatott, ugyhogy 100 jól vizsgázott között csak két zsidó akad. Mivel a mostani zsűri összetétele szintén ilyen színezett, a rendelet folytán meg van a törvényes alap a numerus clausus bevezetésére.

Végül felkerestük a Csikágó közsímert „Sibermann néniét”, aki a következőképp fakadt ki:

— Nagyon helytelen dolog kérem ez a rendelet. Minden embernek más az erkölcsége, hogyan magyarázom meg nekik, hogy fekezzék az érkölcséget. A mai népek szeretik a simulós táncokat és egy-két csók még nem a világ, no! Azért még sohasem történt nálam baj.

— Nagyobb gond az kérem, hogy el akarják venni tőlem a segédemet, a Lajcsi gyereket, mert csak hat elemje van és bordélylegény volt azelőtt. Nézzék csak meg azért, jobban táncol, mint akárhány diplomás urfi, aki könyvből tanítja a táncot. A rendelet azt mondja, forszirozni kell a magyar táncok tanítását. Hát a shimmy erkölcsösebb, vagy a kállai kettős?

Es csipőre tett kézzel dühösen hadakozik tovább.

H. E.

— Piacover nagy érdeklődéssel várt vendégjátéka június 8-án és 10-én lesz a Városi Színházban. A világ első tenoristája két legújabb szerepében lép fel ezúttal Budapest zenei közönsége elé. Június 8-án, hétfőn a Rigoletto hercege énekl; 10-én, szerdán pedig a Tosca Cavaradossiját. Az első este Alpár Gitte

és Palló Imre, a második este pedig Walter Rózi és Palló Imre lesznek Piacover partnerei. Piacover értesítette a Városi Színház igazgatóságát, hogy már a hét elején Budapestre érkezik, hogy részt vehessen a próbákban. A jegyek árúsítását már megkezdte a Városi Színház pénztára és a jegyirodák.

Vigyázz a címre!

OLCSÓ RUHANAPOK

A legfinomabb minőségű kész férfi ruhák, raglánok, sz. ruhák, su raglanok, divat nadrágok, a jelen gazdasági viszonyok folytán minden elfogadható áron árul!

ZELLER

szélesvárosi feltűnést keltő üzlet Budapest, Fő uca, Könyvesbolt közelében

Kérjen árjegyzéket!

Divatruhák már egy millióért!

Tavaszi öltöny már egy millióért!

— Elfogták egy veszedelmes kaszárurót. Tomcsik János betörőt, aki a legutóbbi alkalommal lazzal tette nevezetessé magát, hogy a főkapitányság közvetlen szomszédságában a Zrínyi utcában egy emeleti lakásban levő kaszka megfúrása után a rendőrszemek előtt kötélen ereszkedett le az emeletről néhány nappal ezelőtt büntetésre kitélése végett Vácra akarták szállítani. Utközben azonban leugrott a vonatról és elmenekült. Gács Kálmán detektívfelügyelő me értesült, hogy Tomcsik a fővárosban bujkál. A detektívfelügyelő lesben állt. Tomcsik lakása előtt és hazatérésakor lefogta. Előállítását a főkapitányságra, ahol őrizetbe vették.

— Pünkösdi királynóválasztás a Margitszigeten. Vasárnap fényes ünnepek között folyt le a Színházi Élet rendezésében a Margitszigeten a pünkösdi királynóválasztás. A Margitszigetet ez alkalomból gyönyörűen feldisznították, lámpionok égtek, pazar kiváltságos volt. Az ünnepeken mintegy 42.000 ember vett részt, akiknek szórakoztatásáról nagy rendező-gárda gondoskodott. Volt kabaré, tűzijáték, majd megkezdődött a királynóválasztás, mely Székely Ibolyának kedvezett, akik két udvarhölgyre: Mészáros Kató és Csángó Erzsébet kíséretében Krúdy Gyula koronázott meg.

A megválasztottak között értékes díjakot osztottak szét. A közönség kitűréssel és lelkesedéssel fűződött a megválasztott királynőhöz, aki valóságos királyi menetben vonult végig a Margitszigeten. A koronázás után a Sziget-klubban nagy bál volt, amelyen a legvidámabb hangulatban a derengő hajnali órákig pompásan mulatott a közönség.

— Izzalmas életmentés, az életmentés halálával. Izzalmas jeleneteknek voltak tanui azok, akik vasárnap délután az upesti népszerű strandon tartózkodtak. Nevlaka József upesti iparos vasárnap délután az ottani népszerű strand közelében fürdött a Dunában hasonló nevű fiával. A fiú mindinkább beljebb és beljebb merészkedett a Dunába és egyszerre csak elkapta az ár. Az apa kétségbeesetten uszított fia után, de a Duna árja ötis magával ragadta. A fiút közben a víz a part felé sodorta és partot ért úgy, hogy nagyobb ijedségen kívül semmi baja sem történt, az apa Nevlaka József azonban a Duna vízében lelte halálát. Holttestét eddig még nem találták meg.

— Kloroformos bandita a békéscsabai vonaton. Ma délelőtt jelentkezett a keleti pályaudvar detektívkiirendeltségénél Klein Pál kereskedő, aki előadta, hogy Békéscsabáról érkezett Budapestre. A pályaudvarra érkezve észrevette, hogy tizenegy millió koronát tartalmazó tárcáját ellopták. Klein Pállal együtt jelentkezett egy utitársnője is, aki elmondotta, hogy a kupéban egy elegánsan öltözött fiatalember ült velük szemben. Ez a fiatalember egy feltűnően édeskes szagu folyadékkal leöntött zsebkendőt tartott a kezében. A két utas arra is visszaemlékezett, hogy röviddel a fiatalember felszállása után mindketten elaludtak és csak Budapestben ébredtek fel. A detektívek azonnal gyanították, hogy kloroformos rabló volt a fiatalember. Azonnal ellátták a pályaudvar kijáratát és a kitudoló utasok között sikerült megtalálni az elegáns fiatalembert. Előállítását a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy Zsák Pálnak hívják, többszörösen büntetett, rovtimultu egyén. Őrizetbe vették.

RESZVÉNY UDVARI SÖR

OLC

3 cikk:

Divatcsipkék
Opálbatisztok
Eponge-ujdonságok
legolcsóbban

Klein Antal
divatruházában

Király uca 53. szám
(Akácia uca sarok)

Ötperces telefonbeszélgetés

Jeritza Máriaival

— Halló! Halló! Otthon van a művésznő.
— Igen! De senkit sem fogad.
— Dróton keresztül sem.
— Ugysem, mert alszik.
— Pedig rádiókészülékem nincs.
De talán próbálja bejelenteni, hogy a Hétfői Napló munkatársa van itt.
— Akkor talán... Megpróbálom...
— Halló! Halló! Jeritza Mária művésznő?
— Igen, én vagyok.
— Itt a Hétfői Napló, majd én felelek. Csak öt percet adok, mert aludnom kell az esti Fedora előadásig.

— Kérem, tessék feleljen. Én nem kérdezek.
— Hát először is boldog vagyok, hogy újra itt lehetek, maguk között. A magyar a világ legaranyosabb népe. Nekem mindig nagy örömem van, ha már felülök a budapesti vonatra és néhány óra és itt lehetek a vidám városban. Pedig most nehezen tudtam idejönni. Ezer meg ezer akadály volt, de legvégtem valamennyit is idejöttem.

— Miért volt annyi akadály?
— Ne kérdezen. Elmondok mindent. Egy kicsit későn kaptam meg a budapesti Operaház meghívóját. Minden napom le volt már kötve. Kár, hogy telefonon keresztül nem tudom magának megmutatni napórát láthatná, hogy minden napon beírtam egy város egy színházát. De nem tudtam a magyaroknak mégsem ellentélni. Aponyi Albert maga kért meg arra, hogy feltétlenül jöjjenek el Budapestre — És?

— És?... Istenem... Hát lehet a maguk ragyogó elméjű Aponyijának nemet mondani. Lemondtam a bécsi előadásokról és eljöttem.

— Tervei?
— Egyelőre Amerikával foglalkozom. Az egész telet ott töltöm majd. Végig énekelem a Jeritza repertoárt, sőt Hábay Karain Annáját is, amelyet az én kedvemért hoznak színpadra a newyorki Metropolitan-ban. Új szerepet is fogok játszani: Wolff-Ferrari „Madame arcképe” című operájában.

— Még van két percnél.
— Van. Hát akkor elmondom, hogy Bécsben már háromszor megnéztem az Antonidit. Fedák ragyogó, nagyszerű, tünneményes. És azok a gyönyörű magyar nóták, Istenem ha azok közül legalább egyet én is el tudnék énekelni, de úgy mint Fedák a maguk nagyszerű Szaszija. Még negyedszer is megnézem. Most különben visszautazom Bécsbe, aztán Berlinbe, aztán... En magam sem tudom, naptár nélkül.

* Az oroszok hétfői esti vendégjátéka. A Fővárosi Operettszínházban vendégszereplő Orosz Művész Színház hétfőn este **Dosztojevszkij Tódor**, „Stepanicskov falva” című vígjátékát adta elő. Az orosz művészek tehetségüknek ismét ragyogó tanújelét adták az orosz vígjátékban, amelynek ágas-bogas történetét nagy figyelemmel kísérte végig a közönség. **Krasznopolcskaja** asszony varázslatos tehetsége, **Savov** és **Masalitinov** aranylólá humorra, **Pavlov** mindent lenyűgöző játékmodora hamarosan megtalálta az utat, a közönség szívéhez, amely kitárult az orosz vendégek előtt és valósággal osztotta tetszését a színpad felé. Az oroszok a felvonások végén számtalan szörnyű kiejtőre a függöny elé, hogy köszönjék a magyar közönség elismerését.

* Sztaniszlavszkijék péntekig játszanak a Fővárosi Operettszínházban. A moszkvai Művészszínház tagjainak négy bucsusztése így alakul:
Kedden: **Gogol: Házasság**,
Szerdán: **Dickens: Az élet harca**,
Csütörtökön: **Gorkij: Ejjeli menedékhely**.

Pénteken: **Euripides: Medea**.
Az orosz művészeket a két pünkösdi estén is páratlanul lelkes ünnepekben részesítették. Mától kezdve a színpadon művek bőséges ismertetését ingyen bocsátják a közönség rendelkezésére.
* A Csikoforó, **Szenes Béla** pompás bohózata bezárólag péntekig egymagában tölti be a Vigaszínház műsorát.

SZÍNHÁZ
Darvas Lili
bucsut mond a magyar színpadnak

A Vigaszínház békésen felbontja Darvas szerződését. Reinhardt beváltja szavát

A magyar közönségnek bizonyára élénk emlékezetében él még az a hatalmas siker, amelyet évekkel ezelőtt egy fiatal színésznő aratott a Budai Színházban a „Romeo és Júlia”-ban. A fiatal színésznő, Darvas Lili, aki Góth Sándor növendéke volt, az első fellépéssel mindjárt az első közönség elismerését és amikor a Magyar Színház „Buzavirág”-jában fellépett, már mindenki, mint beérkezett színésznőt ismertte.

A fiatal színésznő egymásután aratta ezután szebbnél-szebb sikereit a Magyar Színházban. Jött a „H. Lajos”, majd az „Első szerelem”, a „Fakír”, a „Caravics”, az „Enj és földi szerelem”, a „Szépség”, a „Vörös malom”, amelyekben valamennyiben döntő sikereket aratott és természetesen híre hamarosan átment az ország határain. Tudomást vett róla a külföld és elsőnek Amerika jelentkezett, hogy magához csábítsa a nagytehetségű magyar színésznőt.

Darvas Lili alá is írta amerikai szerződését, de egy alkalommal külföldi utja közben összeismerkedett Reinhardt Miksával, aki lebeszélte az amerikai szerződésről és maga tett neki szerződési ajánlatot. Úgy volt, hogy Darvas Reinhardtal megy ki Amerikába és a „Mirael” című darab főszerepét játssza majd el. Darvas Lili a szerződést aláírta, de annak nem tett eleget, amire Reinhardt kissé sértődötten kijelentette, hogy

ő ugyan nem hívja többet a színésznőt, hanem azért hajlandó bármikor szerződöttni, ha önként jelentkezik.

Darvas Lili ekkor elhagyta a Magyar Színház színpadát, ahová annyira diadal füzte őt és a Vigaszínházhoz szerződött szász estére. A Magyar Színházban még eljátszotta a „Sasfőlk”-öt, amelyre szerződése kötelezte, majd a Vigaszínház tagjai sorába lépett. Darvas azonban az új színpadon,

mintha a balszerencse üldözni kezdte volna és amíg azelőtt a Magyar Színházban egyik nagy sikerét a másik után aratta, a Vigaszínházban egyetlenegy olyan sikert sem tudott felmutatni, mint pályája kezdetén.

A művésznőt természetesen szerfölött bántotta vigaszínházi szereplésének ez a sikertelensége és már úgy volt, hogy Faludi Jenő, az Unio vezérigazgatója és Roboz Imre a Vigaszínház vezérigazgatója cserélnek, és

Bajor Gizi a Vigaszínházhoz. Darvas Lili a Magyar Színházhoz szerződik.

amikor az egyik külföldi impresszárió raxyoró szerződöttni ajánlattal kínálta meg Darvas Lilit Reinhardt berlini színházához. Darvas Lili most már nem mondott nemet Reinhardt viszont megerősítette egykori kijelentését:

— A művésznőt nem hívja többet, ha azonban önként jelentkeznek, bármikor szerződöttni.

Darvas ugyan nem jelentkezett, az ügyünk azonban úgy tüntette fel a szerződést, mintha arra Darvas Lili szorgalmazta volna és így Reinhardt nyugodtan állhatja szavát:

ő nem hívta Darvas Lilit.

Darvas Lili e hónap 6-án utazik Bécsbe, ahol Reinhardt már várja és ekkor írják alá majd azt a szerződést, amely

Darvas Lilit három esztendőre Reinhardt színházához köti azzal a kikötéssel, hogy a három év alatt négy alkalommal Amerikában is köteles vendégszerepleni. A szerződésben — amint a Hétfői Napló munkatársa értesül — nem jelölnek meg színházat, amelyben Darvas Lili szerződés köti majd, csak így precizirozzák:

..... **Darvas Lili szerződik Reinhardt Miksa társulatához.**

Ez azért fontos Reinhardt, hogy Darvas Lilit a kontinens bármelyik városában felléphetesse. Kivételül csak Amerika képez, amelyet meg is jelölnek a szerződésben. A Vigaszínház, amelyhez Darvas Lili csak nemrég írta alá újabb egy évre szóló szerződését — hir szerint — nem górdít akadályokat Darvas Lilinek Reinhardthoz való szerződése elé, hanem belenyugszik a szerződés felbontásába.

* Nyári kabaré a Vigaszínházban. A Vigaszínház az idel szezonú kabaréval zárja, amelynek keretében vendégszereplni fog a **Fővárosi Operettszínház** egész társulata, zenekara és 30 tagú kórusa. A rendkívül gazdag műsoron három egyfelvonásos vígjáték, egész sereg tréfás jelenet, ének- és táncszám szerepel. Bemutatóra kerül **Heltai Jenő** végtelenül kedves, keleti komédiája, amelynek főszereplői **Varsányi Irén**, **Hegedűs Gyula** és **Zátony Kálmán**, **Szép Ernő** vígjátékában. A menyország kapujában **Gadl Franciska**, **Rajnai Gábor**, **Sarkadi Aladár** és **Szerényi Zoltán** Kálmán. **Békffy László** bohózatában, a **Keményseprőben** **Góthné Kertész Ella**, **Biller Irén**, **Góth Sándor** és **Kabos Gyula** lépnek fel. Az egyes vígjátékok közt kerülnek színpadra a kabaré magánszámait, közöttük **Hegedűs Gyula** éneke, **Biller Irén** és **Halmay Tibor** táncos duettje. Erdős lez **Lukács Pál** szereplése énekes és táncos jelenetben. **Fejes Teri** és **Labadar Kálmán** hatásos táncszámot adnak elő, **Halmay Tibor**, **Szokolay Oly**, **Carpanter Connie**, **Rannal Renée**, **Labadar Kálmán** és 40 tagu balletkar a **Táncfény** című tréfás jelenetet játsszák. Egészen újszerű **Az írógép** című jelenet, amelyet **Fejes Teri** ad elő a balletkarjal. **Ujváry Lajos**, **Kompóthy Gyula**, **Balla Mariska** és még sok más szereplője van a nagyszerű produkciónak. A nyári kabaré első estélyét szombaton, június 6-án, a **Vigaszínház** nyugdíjintézete javára tartják meg. A jegyek árusítását megkezdték.

KÉKKUTI ÁSVÁNYVIZ
Legjobb borviz!

BUTORSZÖVETEK
Selyemrupszok Damastrók Fűzőnyelmek Szőnyegek
Brokátok Delaurok Matracsinvatok Futók
Átvetők, az összes kárpitoskellékek nagyban és kicsinyben. Mintaké vidékre is küldünk.
Végő és Társa (U. Kammermayer Károly u. 3. Központi városaház)

Hétfő esti bemutatók
A Blaha Lújza-színház
kabaréja

A **Blaha Lújza Színház** hosszú pihenés után ma hétfőn este újabb kinyitotta kapuit és bemutatta kabaréelőadását. A műsor első részében **Karinthy Frigyes** „Büvös sikér” című kis jelenete aratott nagy sikert **Kökény Ilonával**, **Borossal**, **Zilahyalal**, **Gözonnal**, **Ihászszal**, **Matámmal**, **Tihanyi Bélával** és **Fütyppel** a főbb szerepekben. Megérdemelt sikere volt **Rolle Pál**: „A jó barátok”, **Móricz** „Dinnyék” és **Fodor** a „Keresztényvény” című tréfájának. **T. Oldh Böske**, **Simon Mária**, **Peti**, **Heltai** és **Káddár** Anna kapott sok tapsot. A műsor második részében vendégek működték **Kőzáró** udvarias tapsokkal honorálta **Erica Wolf**, **Trudo Voigt**, **Mia Bergsmann**, **Rolf Berndt**, **Dela Lipinszkaja** és **Claira Feldern jétékát**. A zenekart **Nagyvált** Béla vezette.

Az Apolló vendégjátéka a Royal-Orfeumban

Hétfőn, azaz június 1-én este kezdte meg vendégjátékát az Apolló Színház társulata a Royal Orfeumban. A 'premier' a siker jegyében folyt lo és különösen nagy tetszésre talált **Szöke Szakáll** „Lata” című burleskjé, amelynek előadása alatt a közönség szakadatlan kagáccsal kísérte a szereplők pompás játékát. **Harmath Imre** „A fastyúk” című operettjében **Szokolay Oly**, **Rozsnyay Ilona**, **Mimi Shorp**, **Gárdonyi Dénes**, **Sándor**, **Rott** és **Szentiványi Trótk** „Kata huszára” című vígjátékában. **Dajhákai Ilona** és **Bárony István**, **Békffy** „Téves” kapcsolás” című tréfájában. **Haraszthy Mici**, **Posner Magda**, **Faragó Jenő**, **Gyúri Matild**, **Békffy** és **Fekete Pál** arattak szép sikert. Igen sok tapsot kaplak **Radó Sándor**, **Solti Hermin**, **Szilyom Janka** és **Fritz Odón** magánszámait, ugyszintén **Békffy László** ötletés konferánza. A zenekart **Márkus** Alfréd vezette.

ROYAL-ORFEUM
Opédsi siker!
Helyárak 8—50.000 koronáig

URÁNIA
(5, 7/8, 1/10)
MOZGÓKÉP-OTTHON
(4, 6, 8, 10)
LIGET-MOZI
(9/5, 1/10)
Mae Murray
legpompásabb filmje
Kirdlynő ténsasszony

Adriai és Földközi tengeri utazások

őcedájáró gőzöskökn **Triestből**
Nápoly—Palermóba vagy **Lisszabonba** és vissza
Indulás Triestből június 6-án „President Wilson” és június 27-én „Martha Washington” gőzöskökn.
A július és augusztusi járatokra kajütelőjegyzéseket elfogadjunk!
Rendkívül mérsékelt jegyárak, elsőrangú ellátás
Felvilágosításul szíglál és kívánatra prospektust küld:
Gozullec Triestli Hajózási Társaság
Budapest VII, Thököly út 2. Telefon: Józset 14-13

Nyugágyak
szabályozható gördőtűkkábfűzőgőzöskökn lenyűgözőnál táborozó nélkül
150.000 lábtár-
160.000 tóvár-
Vszontelodóknaq engedméyl
„EDÉNYUDVAR” VI, Desowffy ueca 92

Kerékpáros-távrverseny Budapest—Székesfehérvár között

A székesfővárosi vándordíjat a Világosság Kerékpárkör nyerte

A Magyar Kerékpáros Szövetség rendezésében pünkösdvasárnap folyt le a Budapest székesfővárosi vándordíjjal kiírt Budapest—Székesfehérvár közötti távrverseny. Szokatlanul nagy mezőny, mintegy 400 versenyző állt starthoz. Székesfehérvárotól hatalmas érdeklődő tömeg várta a versenyzőket.

Az értékes trofeát a **Világosság KK** nyerte meg 19 ponttal, a **Jóbarát** és a **Vándorkedv** 14—14 pontjával szemben. Egyénileg az első befutó **Reichert** (Jóbarát) volt, aki 1 óra 33 perc és 46 mp. alatt tette meg az utat. Második **Bécs**, harmadik **Bouska J.**, negyedik **Horváth** volt, mindannyian a Jóbarát KK tagjai.

A pünkösdünnep atlétikája

A BBTE országos versenye.

Vasárnap a BBTE rendezte országos versenyt a Margitszigeten. Főbb eredmények:

- 100 méter. 1. Fluck (BBTE) 11.1 mp.
- 2. Gerő (KAOE). 3. Réti (MTK). — 300 méter II. osztály. 1. Steinmetz (KAOE) 37 mp. 2. Ruzitska (KAOE). — 5000 méter. II. osztály. 1. Szerb (MAC) 9:40 mp. 2. Bokor (MTK). 3. Papp (FTC). — Súlydobás. 1. Hubert (FTC) 1450 cm. 2. Egri (MAC). 3. Pápai (MAC). — Távolugrás. 1. Somfai (MAC) 688 cm. 2. Bakó (MAC). 3. Rácz (OTE). — Gerelyvetés. 1. Gyurkó (FTC) 5360 cm. 2. Bechtold (BBTE). — Olimpiai staféta. 1. BBTE 4:24 mp. 2. MTK. — Triatlon. 1. Somfai (MAC) 4 pont. 2. Cséffay (MTE). 10 pont. 3. Bechtold (BBTE) 10 pont.

Az ESC versenye.

- Budapest 25 kilométeres bajnoksága. 1. Király Pál (ESC) 1 óra 35 p. 45.3 mp. 2. Zöllner (MAC) 1 óra 41 p. 41 mp. 3. Hrenyovszky (Dorogi AC). — 1500 méteres hendikep. 1. Cseky (CsFC) 4:15 mp. — 10x200 méteres unió staféta. 1. FTC 4:15.7 mp. 2. ESC 4:21.5 mp. 3. MTK. — 5x800 méteres staféta. Pannónia vándordíj. 1. MAC 10:38.8 mp. 2. FTC 10:40.2 mp. 3. MTK. 4. ESC.

- A bajnokság állása. 1. MTK 38 pont. 2. FTC 29 pont. 3. Vasas 27 pont. 4. NSC 22 pont. 5. VAC 21 pont. 6. III. ter. TVE 21 pont. 7. UTE 20 pont. 8. KAC 19 pont. 9. BEAC 18 pont. 10. Törekvés 16 pont. 11. Zuglói 15 pont. 12. BTC 12 pont.

Magyar kupa-mérkőzés. UTE—Kecskeméti AC 4:3 (2:2). Bíró: Auspitz Sándor. A kapumérkőzés során került egymással szembe a két csapat. Az UTE csak félközlet játszott, mert még lábában érezte a vasárnapi cseh mérkőzést. Az UTE góljait Lukács, Török, Priboj, Limbeck, a kecskemétieket Homoky (2) lötte, egy gól öngól volt.

Kerékpárpályát avattak Székesfehérvárott pünkösdkor. A Székesfehérvári TC pünkösdvasárnap avatta fel újonnan épített kerékpárpályáját. A pályaválasztás sikerteljes volt egybekapcsolva, amelynek főbb eredmények: Főverseny: 1. Grimm (Edison). 2. Mazák (MTK). 3. Bécs (Jóbarát). 4. Szentes (SzTC). — Párosverseny, 13.5 km. 1. Grimm—Mazák. Vidéki verseny. 1. Gatsa (Győri DAC). — Kezdők versenye. 1. Jerszabek (MTK). — 6750 méteres motorverseny, nagymotorok részére. 1. Zajdák (TTC). — 4500 méteres motorverseny, kismotorok részére. 1. Puch János (TTC). — Hőgőverseny. 1. Garbár Annus (Jóbarát).

A Délvidék diákjainak atlétikai viadalán. Hódmezővásárhelyen bonyolították le a pünkösd vasárnapján a KISOSZ délvidéki kerületének atlétikai viadalát. Gyenge eredmények jellemezték a versenyt. Egyedül Jánossy (Bécs) 290 cm-es rudugrása emelkedik ki a verseny eredményeiből. A szegedi diákság távolmaradása feltűnő volt.

Nemzetközi gyophokli-mérkőzés. Pünkösdvasárnap az MHC és a KISOSZ kompakt csapata a Wiener Amateur Sportverein csapatát látta vendégül a főversenytől pályán. A mérkőzés a magyar kombinált csapat 2:1 arányú vereséget hozta.

SPORT

A prágai Viktória Ziskov kettős veresége Budapesten

A cseh profik jó játéka ellenére is vereséget szenvedtek úgy az MTK-tól, mint az UTE-től

UTE—Victoria Ziskow 3:1 (3:0)
Bíró: Vértés J.

UTE: Zimmer—Fogl II, Fogl III.—Müller, Buza, Kirdy (Deutsch)—Leitner, Török, Priboj, Jeszms (Limbeck) Grossmann.

Viktória Ziskov: Bende—Hoyer II, Zenisek—Matus, Carvan, Mikse—Vanik, Novak, Severin, Kristal, Jelinek.

A kánikulai forróságban, lanyha iramban kezdődik a játék és már a negyedik percben sikerül Pribojnak Limbeck beadásából az első gólt megszerezni. (1:0) A csehek szép támadásai, rövid passzaik azonban nem érvényesülhetnek a biztosan működő újpesti hátvédpar miatt. A 17. percben Török kieszele a cseh védelmet, védhetetlen gólt lő (2:0). A 24. percben pedig Priboj lövi az újpestiek utolsó gólját (3:0).

A második félidőben mindkét csapat változatossá állították. A 18. percben az UTE ellen megittelt tizenegyet Zimmer kiütközi a labdát, Fogl II. a mezőnybe továbbítja. Közvetlen utána a 20. percben Hoyer II. saroklövésébe az eredményen (3:1). A további kölcsönös támadásokat az újpestieknél a véde-

lem és Buza, míg a cseheknel a halvesor teszi ártalmatlanná.

MTK—Victoria Ziskow 4:2 (2:2)
Bíró: Klug Frigyes.

MTK támadás vezet be a mérkőzést. Majd hullámzó játék után az 5. percben Opatá lövi Molnár beadásából a vezetőt gólt. (1:0) Majd a Ziskov is vezet veszélyes támadásokat az MTK ellen, később Orth bombalövése foglalkoztatja Bendát. A 21. percben Hoyer II. kitér és szép félmagas lövéssel kiegyenlít. (1:1) Majd Kocsis hibájából a 28. percben Novák szerzi meg a vezetést. (1:2) A 39. percben Hajer II. három lépésről felsőkaputól löv, amely onnan Autra perdul. A 41. percben Orth, Opatá, Jeny akadólóból utóbbi helyezett lövést Benda gólvonalon fogja. A 42. percben Braun korner-rugását Orth fejfel továbbítja a hálóba. (2:2)

Szünet után ismét hullámzó játék folyik és mindkét csapat vezet veszélyes támadásokat. A 17. percben Rekró leadásából Orth védhetetlen lövése akad a hálóba. (2:3) A 29. percben Braun ivelt beadásából Opatá kitérve rugja a mérkőzés utolsó gólját. (4:2) A mérkőzés a homályban ért véget.

A boroszlói Dahlem egy versenyt nyert, egyet elvesztett

Az egriek nemzetközi versenye — A BEAC országos uszóversenye

Az egész ország sportközönségének érdeklődése mellett avatták fel Egerben az uszósport új hajlékát.

A külföldi vendégek közül a boroszlói Dahlem győzött ugyan a 100 méteres hátúszásban Bitskey Aladár fölött, ezzel szemben a 100 méteres gyorsúszásban háromtíz másodperccel kapott ki Báránytól.

A főbb eredmények itt következők:
200 méteres gyorsúszás. 1. Szigritz (MESE) 2:30 mp. Bitskey Zoltán (MESE) feladta.

4x50 méteres II. osztályú gyorsúszó-staféta. 1. MUE 2:09 mp. 2. MESE.

50 méteres gyorsúszás. 1. Bárány István (MESE) 27:02 mp. 2. Magyar (MTK).

200 méteres hátúszás II. oszt. 1. Horváth (MESE) 3:01 mp. 2. Venczell (FTC).

100 méteres I. oszt. hátúszás. 1. Dahlem (Breslau) 1:16.2 mp. 2. Bitskey Aladár (MESE).

Műugrás. 1. Nagy Károly (FTC) 147 pont.
100 méteres II. oszt. gyorsúszás. 1.

Marchalek (Breslau) 1:09.5 mp. 2. Machán Tibor (FTC).

100 méteres I. oszt. gyorsúszás. 1. Bárány István (MESE) 1:02 mp. 2. Dahlem (Breslau) 1:05 mp.

A BEAC országos versenye.

Pünkösdvasárnap a Császárszudában rendezte a BEAC országos uszóversenyt.

Eredmények:
200 méteres mellúszás. 1. Kehiday (MAFC) 3:20 mp. 2. Hegedűs (BEAC).

100 méteres gyorsúszás. 1. Magyar (MTK) 1:54 mp. 2. Holba (III. ker. TVE) 1:52 mp. 3. Bonk (III. ker. TVE).

400 méter. 1. Szabó István (VAC) 5:55 mp. 2. Angélus (MUE).

4x70 méteres gyorsúszó-staféta. 1. III. ker. TVE 2:57.6 mp. 2. MTK.

Vízipóló.

I. osztályú bajnokság.
III. ker. TVE—VAC 7:0 (2:0).
FTC—MAFC 16:0 (7:0).

A Ludovika Akadémia nyolcása győzött a főiskolai regattán

A Műegyetem szenzációs vereséget szenvedett — A Tudományegyetem nyolcása harmadik lett

Ünnepi külsőségek között folyt le az első „magyar Oxford—Cambridge”, a főiskolai evezősbajnokság első küzdelme a Dunán a Margitszigettől a Műegyetemig terjedő szakaszán.

És az első küzdelem mindjárt szenzációs meglepetést hozott. A tizenöt éves jubileumát ünneplő Műegyetemi Evezős Club vereséget szenvedett a külsőnkapott hajón evező, alig összedolgozott Ludovikásoktól.

A versenyt rendező Műegyetemi Evezős Club egy pompás termos hajót bocsátott az előkelő vendégcsereg és a sajtó képviselői számára.
A kísérőhajó már a kora delelőtől órákban ünnepi lobogódszében, befutva

A Műegyetem előtt felállított célháromszög mellett elhelyezett apró ágpu lövése jelzi, hogy

az első főiskolai regattát a Ludovika Akadémia nyolcása; Ficzere, Babacsek, Biblitt-Horváth, Karáony, Schlosser, Ziegelhoffer, Lemberkoves, Plathly (stroke), Czákó (cox) nyerte meg 13 perc és 41 másodperc alatt.

Második lett a Műegyetem, harmadik a Tudományegyetem nyolcása.

Az első magyar főiskolai regatta örvendetes eredményre egyelőre az, hogy a Ludovika Akadémia haladéktalanul csónakházat épít és hajókat rendel.

A főiskolai evezőspport további fejlődése cél a legszebb reményekkel néziünk.
Lipszel Jenő.

Káposztásmegyeri versenyek

A Pestvidéki Versenyegyesület által rendezett megyeri versenyek nagy közönség előtt folytak le, csak kár, hogy a gát- és akadályversenyekben nagyon kis mezőnyök voltak. A vasárnapi versenyeken megjelent **Horthy Miklós kormányzó** és egész családja. Igazán megérdemelne az agilis versenyegyesület, hogy a tulajdonosok több lovat indítsanak, mert ha ez így folytatódik, ősszel nem lehet megtartani az úgróversenyeket. A versenyekben többnyire favoritok nyertek, úgyhogy a közönség meglegedően hagyta el a megyeri pályát. A két nap részletes eredménye a következő:

Vasárnap.

- I. I. Jenő (Csató 2 reá). 2. Petite (6), 3. D Gray (1 és fél). 10 h. 5 h. 10:14.
- II. I. Lajos (Csató pari). 2. Xerecs (1 és fél). 3. Remazuri (2 és fél). 1. h. Tot.: 10:17.
- III. I. Utmató (Kovács 0/10 reá). 2. Nephisz (3). 3. Embona (2). F. m.: Fiume. 4 h., nyak h. 10:17.
- IV. I. Silverbrook (Kovács 4). 2. Buby (12). 3. Szilvórium (33). F. m.: Slepner Székiáltó, Altes Bristol, Pityergő, Forgószél, Mái II., Fruska, Rúgós, Czinkapanna. 2 és fél h., fél h. Tot.: 10:71, 28. 88. 217.
- V. I. Vőfély (Hutflész pari). 2. Ragyogós (5). 3. Daisy (pari). F. m.: Fra Diavolo. Háromnegyed h., háromnegyed h., Tot.: 10:17.
- VI. I. Cserkésző (Kovács 1 és fél reá). 2. Blockhead (3). 3. Erzi E. (6). F. m.: My Pet. 1 és fél h., 2 h. 10:14.

Hétfő.

- I. I. Paul (Patajk pari). Pusztagaleny (1/10 reá elbukott). Tot.: 10:17.
- II. I. Alto Katz (Hutflész 2). 2. Elsöm (8/10 reá). F. m.: Little Girl. 3 h., 1 és egynegyed h. 10:31.
- III. I. Apendricse (Stenzl 5). 2. Mausika (3). 3. Álmon (8). F. m.: Mohren König, Párkány, Picikém, Facette, Édes babám, Isolla Bella 1 és fél h., öt-negyed h. 10:72, 19, 17, 27.
- IV. I. Felkelő (Balázs 7/10 reá). 2. Cuncator (4). 3. Filomela (1 és egy-negyed). F. m.: Vignásztor, Bimbóló. Fej-hossz., háromnegyed h. 10:18, 16, 16.
- V. I. Ne Mókáz (Csernovits 3 reá). 2. Leandro (3). 2 és fél h. 10:10.
- VI. I. Fodors (Stenzl 1 és negyed). 2. Pintyőke (5). 3. Quodlibet (5). F. m.: Fortély, Blandian, Bubi.

Budapesti ügetőversenyek

- I. I. At Wien (Novák 1 egy-negyed). 2. Zsándor V. (pari). 3. Nosza (4). F. m.: Bazár, Csalyver, Satyr, Aranka. Tot.: 10:30, 10, 10, 10.
- II. I. Wienerin (Novák pari). 2. Jakab (4). 3. Sándor (4). F. m.: Ildikó, Léva, Zóra. Tot.: 10:21, 14, 22.
- III. I. Emlék (Zwillingen pari). 2. Garem (1 egy-negyed). 3. Zsándor (12). F. m.: Rodostó, Koszkenő, Jovan. Tot.: 10:18, 15, 16.
- IV. I. H. Leon (Maszár 4). 2. G. R. S. (4). 3. Csak Előre (2 reá). F. m.: Gaszina, Végre, Mikl, Cimborá. Tot.: 10:30, 13, 12 és 10.
- V. I. Bajnok (Kallinka pari). 2. Wapiti (2 és fél). 3. Jobban (6). F. m.: Évanyá, Erzerum. Tot.: 10:17, 13, 24.
- VI. I. Tarabos (Luck 1 és fél). 2. Good Hope (4). 3. Eif (12). F. m.: Papremeg, Pannikám, Lidérc, H. P., Lady Speed, Gyöngyilla. Tot.: 10:32, 13, 34

Kereskedő és Iparos Újság

AZ ÚJ KAMARA

Belatiny-Braun Arthur

A Kamara elmúlt ciklusa alatt a legellentétebb felfogású tagok egyhangu bizalma hívta meg az elnöki tisztségre. Nem kereste ezt a terhes dísz, de nem is hátrította el magát tőle éppen azért, mert terhet és kötelességteljesítést jelentett. Elnöksége idején a Kamara ajtaja szigorúan zárva maradt a politika mindenhová beférkőző hullámai előtt s ezzel biztosította az alkotó munka lehetőségét azokban a nehéz időkben, amidőn a legtöbb intézmény még az áldatlan belső viszályok kórságát szenvedte.

Pártokon kívül és pártokon felül állva gyakorolta az elnöki jogokat, s ugyanezzel a tárgyilagossággal törekedett — a Kamara érdekképviseleti hivatását felismerve — az egyes gazdasági osztályok között felmerülő ellentéteknek magasabb szempontok szerint való összeegyeztetésére is. Tiszteletben tartotta, s híven ápolta a Lánycsokor alatt meghonosított tradíciókat, melyeknek méltó képviselője volt, s melyek súlyát és tekintélyt biztosították a Kamarának feléle és lefelé egyaránt. Ennek a tekintélynek köszönhető, hogy az elmúlt évek folyamán a Kamara gyakran volt színhelye olyan magasnívójú szakértői közléseknek, melyek sokszor döntő befolyást gyakoroltak egy-egy nagyjelentőségű kormányintézkedésre. A gazdasági élet legelső kitínő ségei is örömmel vettek részt akár mint levelezők, akár mint szakbizottsági tagok a Belatiny-Braun elnöksége alatt működő Kamara munkájában, s azokon a tanácskozásokon, melyeken lehetővé tett mindenirányú véleménynyilvánítást, de megakadályozott bármely személyi összeütközést az elnök közbevetésében álló személye és tekintélye.

Ennek a tekintélynek köszönhető az is, hogy a Kamarában semleges találkozóhelyhez jutottak a különböző szabad érdekképviseletek, s ismerve a Kamara teljes objektívátást kezelt foglalt a közös célok kivívására. A szabad érdekképviseleteknek harcait különösen és mindig jóakarattal figyelte Belatiny-Braun Arthur, de óvakodott attól, hogy hivatali tisztségét az ilyen küzdelmekben előtérbe állítsa.

Nem felelt volna ez meg egyéniségének sem, mely sokkal inkább harmonizál a zöldposztos tanácskozó asztallal, mint a szónoki c dobogóval, mert a Britt birodalmat nagyjétevé angol kereskedő ideális típusa Belatiny-Braun Arthur: üzletember és zsenilem egy személyben, modorában, gondolkodásában és cselekedeteiben egyaránt. Csak természetes, hogy érdemes munkássága után ismét tagja lett s — előreláthatólag — ismét elnöke lesz a Kamarának.

(H.)

A „Pannónia” Szövetkezet megtévesztő hirdetésekkel csábítja a vásárlóközönséget

„Hitel” melynél az egész vételárát előlegezni kell

Néhány hét óta meglepően új hangot vitt bele a „Pannónia” Keresztény Fogyasztási Szövetkezet az élelmiszerkereskedelem mindinkább fokozódó versenyébe és a kurzuslapok hasábjain, ugyiszintén *húszonhat* elárúsító fiókjának kirakataiban olyan hirdetésekkel igyekeznek magához csábítani a vásárlóközönséget, amelyeknek vitathatatlanul *közönséges megtévesztés* a céljuk. Vásárlásra hívja fel ez a hirdetés nemcsak a szövetkezet tagjait, hanem

„mindenkiféle, aki nem ellensége önmagának”, hajlandó kiszolgáltatni, s a szövetkezet által nyújtott összes előnyökben részesíteni.

Röviden „takarékvásárlás” elnevezés alatt foglalja össze a „Pannónia” Keresztény Fogyasztási Szövetkezet, azokat az előnyöket, melyeknek részletes kifejtése a hirdetésnyelve szövegét kivonatossan idézve a következők:

a vásárló havonta egyszer, utólag fizet, 5% készpénzenedeményt, s befizetett pénze után évi 60% jövedelmet kap.

Az kellene ezek után hinnünk, hogy a „Pannónia” fogyasztási szövetkezet végeredményképp *65%-al olcsóbb*, mint bármely más füzérkereskedés, s emellett *egyhavi hitelt* nyújt boldog-boldogtalannak, „aki nem ellensége önmagának”, s akit — amint ugyancsak a hirdetésnyelv mondja — a „Pannónia” újítása *gondolkodásra „kelt”, hogy késztesse*.

Elegét téve ennek a szinte parancsoló felszólításnak némi gondolkodás és fejtörés után megállapíthatjuk, hogy

a hirdetésnyelv állításai, lényegükben valótlanok, s egymást cáfolják meg.

Igy elsősorban *valótlan* a hirdetésnyelvnek *legcsábítóbb része*, mely „*utólagos*” havi fizetést, tehát egyhavi hitelt ígér, mert ez a „hitel” ugyan valóban megillet mindenkit, de csak akkor — amint a sorok közül kiderül — ha a vásárló *előzetesen* a vásárlás összegének megfelelő könyvecskét vált, s ennek ellenértékét *készpénzben* fizeti.

A fizetés tehát nem utólag, hanem *előzetesen* történik. Ennek következtében lényegében *valótlan* az is, hogy a szövetkezet a levásárolt ár után 5% „*engedelményt*” nyújt, mert ez az előfizetés természetesen *következmenye*.

Végül s ezt már szinte felesleges hangsúlyozni, a beígért 60%-os évi jövedelem, nem az év folyamán lefizetett összegre, hanem csupán a vásárlási könyv megváltása önmagáért előlegre vonatkozik, de még ebben a formában is valótlan, ha a vásárló nem készpénzt, hanem árut kap, melynek beszerzési ára kétségtelenül jóval alacsonyabb, mint a 60% jövedelmezőség kiszá-

mitásánál alapul vett eladási ár, s így a vásárlásban fizetett kamat aligha lehet több, mint 36%.

Tisztelességes kereskedő tehát a „Pannónia” Keresztény Fogyasztási Szövetkezet hirdetményét körülbelül így fogalmazta volna meg: Aki nálam állandóan vásárol, s áruszükségletének vételárát havonként előre kifizeti, annak a napiárakból

Mit vár a magyar textilipar a külkereskedelmi szerződésektől?

Szurday Róbert nyilatkozata

A külkereskedelmi szerződések megkötésének mindinkább közeledő időpontja sok tekintetben új megfontolások elé állítja a magyar gyárpart, mely kénytelen számotvetni a mai fokozott vámvédelem leépítésével. Az egyes gyáripari szakmák vezető reprezentánsai közül elsőnek

SZURDAY RÓBERT,

a *Textilgyárosok Országos Szövetségének* ügyvezető-elnöke volt szíves erről a kérdéssel az alábbiakban nyilatkozni:

— A magyar vámpolitika sorsdöntő óráit éli. Az elvesztett háborúnak egyetlen előnye a gazdasági önállóság megszerzése, amelyért olyan hosszú időn át hiába küzdöttünk a kettős monarchia fennállása idején. Ha minden terehen súlyosan éreztük legyőzöttségünket, természetes, hogy legalább gazdasági téren igyekezzünk felhasználni a lehetőségeket függetlenségünk biztosítására elsősorban azzal, hogy a magyar földben ipart teremtve a háború által sújtott rétegeknek megélhetési lehetőséget nyújtunk.

— A kereskedelmi szerződések megkötésénél erre a szempontra feltétlenül ügyelni kell. Természetesen azonban, *soha*

mintán, a szerződések megkötése az egész országnak fontos érdeke,

5%-ot hozok levonásba, az első előleg után pedig havi 3% kamatot fizetek.

Miután a „Pannónia” szövetkezet eljárása kétségtelenül beleütközik a tisztességtelen versenyt tiltó jogszabályokba, az *Országos Kereskedő és Iparos Szövetség* megbízásából

Felek László dr., az OKISz titkára folyamathoz tette a szövetkezet további propagandájának megakadályozásához szükséges eljárást.

s így remélhető, hogy az illetékes hatóságok rövidesen megakadályozzák a tájékoztatás vásárlóközönség további félrevezetését.

minden szakma köteles előzetesen hozni azon kereteken belül, mely létfenntartását biztosítja.

— Legnagyobb behozatali cikkünk a textilár, tehát a leghevesebb harc a textilvámok körül dúl. Ha a megállapodás a csehekkel létre fog jönni,

a kormány feladata lesz, hogy a magyar textiliparunk új exportlehetőségeket biztosítson

Románia, Jugoszlávia, Bulgária és Törökország felé.

— Hogy eddig a cseh szerződés nem jött létre, az nem Magyarországon, hanem a csehek merev magatartásán mutat.

— Ausztriával remélhetőleg rövidesen létrejön a szerződés. Érdeke ez mindkét félnek, elsősorban azonban Ausztriának, mert ettől függ népének élelmezése, Egyrészt

a magyar textilipar nem *használna* ki teljesen a vámvédelem kereteit, hanem árait a nagyiparban a világpiacon relációkhoz szabta.

— A kisiparban ez eddig nem volt lehetséges, mert a koronarámlás idején a munkabérek dolláralapon emelkedtek, ellenben az azóta bekövetkezett 25%-os értékjavulás ideje alatt nem szállottak le.

Hivatalos felvilágosítás a forgalmiadó általánnyozásának új rendjéről

Az adó általánnyozását — amint ismeretes — a pénzügyminiszter szélesebb területeken óhajta életbeletelni és erre vonatkozólag *rendelettervezetet* dolgozott ki.

Az *Országos Kereskedő és Iparos Szövetség* szükségét látta annak, hogy a legilletékesebb helyen szeressen információkat a készülő rendszabályokról. A pénzügyminiszteriumnak az a főtisztviselője, akinek kezében a reform szálai összerutnak, a következő felvilágosításait volt szíves nyújtani:

— A forgalmiadó általánnyozásának nagyobb területeken való alkalmazása eddigi járából kidolgozott tervezet az eddigi

rendszerrel fejleszté tovább, egy azonban, hogy az általánnyozás a tényleges üzleti viszonyokhoz igazkedezik simulni. A *kisiparok*on kívül *kiterjesztjük* az általánnyozást a *kiskereskedőkre* nézve is, ezzel tehát az általánnyozás területét növeljük.

— Az általánnyozást *kisiparosoknál* a *foglalkoztatott segédék* száma szerint, *kiskereskedők*nél pedig az *üret forgalom nagyságát* szerint akarjuk megállapítani, egyáltalán pedig gondoskodni kívánunk arról is, hogy az *üzleti viszonyokban* *beállott* változás az általánnyozás *tekintetében* is *kifejezésre* jusson és ebből a célból az adóellenőrök felhatalmazást kapnak, hogy a segédék számában történt változásnak bejelentése után azonnal módosíthatassák az általánnyozást. Ugyanez vonatkozik a kereskedőkre is.

— A tervezet tehát, amelyet legközelebb közzé fogunk tenni, teljes mértékben figyelembe veszi a kisiparosok és kiskereskedők kívánásait, amidőn az adóelővásárlás az a kényelmesebb és egyszerűbb módját lehetőleg széles körben meghonosítja. Szó sincs arról, hogy az adóhatóság önkényesen akarna megállapítani az általánnyozásokat, a pénzügyminiszteriumnak sem hivatása, az, hogy az adóellenőrök túlterhelés, csupán arról kell gondoskodnia, hogy a forgalmi adó a tényleges üzleti viszonyokkal arányban álljon és éppen ez a tervezet leglényegesebb része, amelyet az érdekeltek bizonyára megnyugvással fog fogadján.

WARENHAUS KLEA
VI, MARIAHILFERSTRASSE 85-87
SOLIDESTES, BILLIGSTES KAUFHAUSZ WIEN

FOGÁSZAT-DENTIST
FARFAI ARTÚR
ALL. VIZSGÁZOTT FOGÁSZ
IV. KÁROLYKÖRUT
26

Deutsch Mór és Fial
Vilmos császár út 6
Férfi-, nő- és gyermekruhagyár. Szőrmé-
áruháza. Poztó- és bőrcsárna nagyban

Megdrágtult a postal csomagok súlydíja

A kézbesítés díja is emelkedett
A posta a reklám szolgálatában

A kereskedelemügyi miniszter újból megállapította a belföldre feladott csomagok súlydíját, s ez alkalomból lényegesen drágításokat eszközölt.

Az újonnan megállapított csomagdíjak az egy kilogrammig terjedő nem terjedelmes csomagokra, távolságra való tekintet nélkül, 4000 korona (eddig 3000 korona), az 1-5 kilogramm, az 5-10, a 10-15 és 15-20 kilogramm terjedő csomagok szállításának díja a hét távolsági díjöv szerint 5000 koronától 40.000 koronáig terjedhet. Eddig a díj 3500-28.000 korona között mozgott. A hatóságok és hivatalok kivételesen 20-50 kilogramm terjedő csomagokat megfelelően magasabb díjazás ellenében adhatnak fel. Az élelmiszereket tartalmazó, nem terjedelmes csomagok díjai a közönséges csomagok díjainál átlagosan mintegy 10%-kal alacsonyabbak.

Egyidejűleg újból szabályozták a csomagok hához kézbesítési díját is, mert az ezekből befolyó jüvedelem egyáltalában nem fedezte a kézbesítéssel járó költségeket. Budapestben értékdobozok és egy kilogramm alatti nem súlyosabb csomagok után 1500 koronát, 1-50 kilogramm terjedő csomagok után 3-3000 korona kézbesítési díjat kell fizetni (eddig 1000, illetőleg 2000-3000 korona volt a hához kézbesítési díj), vidéken értékdobozok és egy kilogramm alatti nem súlyosabb csomagok után 1000 koronát, a nagyobbak után pedig 2500-4000 koronát. (Eddig a díj 6000, illetőleg 1800-2500 korona volt.)

Itt említjük meg, hogy a posta a kereskedelmi és ipari érdekeltségek igényeinek kielégítése céljából az úgynevezett címezellen (reklám) stb. nyomtatványoknak a postahivatalok kézbesítő személyzete által történő szétosztását is felveti üzenetében közli.

Ötvenmillió beruházásra kér Bethlen engedélyt Genfben

Mit tárgyal a népszövetség pénzügyi bizottsága? — Június közepéig marad Genfben Bethlen és kísérete

Bethlen István gróf miniszterelnök és Bud János pénzügyminiszter szombaton reggel Genfbe utaztak, hogy a népszövetség pénzügyi bizottságának ülésén, valamint az azt követő tanácsülésen résztvegyenek. A pénzügyi bizottság ülésének anyagáról az elterjedt különböző híresztelésekkel szemben

illetékes helyen

a következőket mondották a Hétfői Napló munkatársának: — A népszövetség pénzügyi bizottsága elé a következő magyar kérdések kerülnek:

1. Smith Jerémids főbiztos és Bethlen István gróf miniszterelnök jelentése a szándék eddigi eredményéről.
2. A kölcsön fel nem használt részének investációs célokra leendő felhasználása.
3. A szorzószám leszállítása.
4. A tisztviselői státusz- és fizetésrendezése.

5. A valutareform.

Ezek közül a kérdések közül legfontosabb a második, amely a kormány beruházási programját tartalmazza. A kormány ugyanis arra való hivatkozással, hogy az államháztartás egyensúlyát a kölcsön teljes összegének felhasználása nélkül sikerült helyreállítani, azt fogja kérni, hogy

a kölcsönből még rendelkezésre álló összegből ötvenmillió aranykoronát utalhasson ki beruházásokra,

amivel a gazdasági és ipari termelés fejlesztését óhajtja előmozdítani. A pénzügyi bizottság tárgyalásai június 4-én kezdődnek és előreláthatóan hosszabb ideig tartanak. A bizottsági ülés után tanácsülés lesz, amelyen Bethlen István gróf miniszterelnök részt óhajt venni és így a kormányelnök és a pénzügyminiszter csak június közepén érkezik haza Genfben.

Az új adóketéseket már a szakértői rendszer alapján bonyolítják le

Az adófelügyelőség nyilatkozata az adóketés új rendszeréről

Több ízben megemlékeztünk a pénzügyi hatóságoknak arról a tervéről, amely az *önadózatásnak* valamilyen formában való megvalósítására vonatkozik és amely kezdetben egy *adatkezelő* felállítására irányult, később azonban az *Országos Kereskedő és Iparos Szövetség* által javaslatba hozott *szakmai szakértők* kiküldetésében nyert konkrét formát.

A szakmai szakértőket az érdekképviseleték már régebben ki is jelölték és, a névsort a kerületi adófelügyelő-helyettesekhez el is juttatták. Most, hogy az 1925. évi kerületi adóketéseket megkezdődnek, az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség illetékes helyen érdeklődött az iránt, hogy a kijelölt szakmai szakértők ezekbe az előmunkálatokba bevonatnak-e.

Az adófelügyelőség nyilatkozata szerint az érdekeltség által kiküldött

szakértő-bizottságok rövidesen megkezdik működésüket és a folyó évi adóketés már ezen új rendszer szerint fog lebonyolódni, amennyiben az *adóösszeíró-bizottságok* helyett a *szakmai szakértő-bizottságok* fognak működni.

Amíg a régi rendszer szerint közigazgatási kerületenként 7-8 összeíró-bizottság működött és mindegyik a legkülönbözőbb szakmákhoz tartozó adóalanyok ügyeit intézte, addig az új rendszer szerint minden szakma ügyét külön előadó az illető szakmából választott szakértő-bizottság bevonásával fogja intézni.

Az illető közigazgatási kerülethez tartozó szabók ügyeit például egyetlen szakmai-bizottság fogja tár-

gálni, hasonlóképpen a többi szakmákhoz tartozó adózók ügyeit is. Az adófelügyelőségek a kivetési előmunkálatokat egyébként is előkészítették, sőt bizonyos

elvi megállapodást is létesítettek

az adózás mértékére nézve. Így pl. kategóriákat állapítottak meg a kisebb iparosokra és kereskedőkre nézve. A *segéd nélkül dolgozó kisiparos átlagos keresetét* általában véve 800 aranykoronában veszik fel, amelynek kereseti adója 40 aranykorona. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a segéd nélkül dolgozó kisiparosnak minden körülmények között ennyit kell fizetni, mert ahol beazolást nyert az, hogy az illető kisiparos keresete az átlagon alul maradt, ott az adókető hatóság a 800 aranykorona átlagos évi keresetet is leszállíthatja.

Az Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Rt. e hó 25-én tartott rendes évi közgyűlésén részvényenként 3000 korona osztalék kifizetését határozta el. A szelvények kifizetését június 15-től kezdve a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főpénztárnál válthatók be. A közgyűlés Neményi Károly dr., v. b. t. t., Fehér Miksa kormányfőtanácos, a P. M. K. B. igazgatója és Pásztélyi István báró urakat az igazgatóságba, Frey Endre dr. urakat pedig a felügyelőbizottságba választotta. Ganz és Társa-Danubius Gép-, Varró- és Halványár Rt. igazgatóságára határozott, hogy a június 4-ikére egybelevont közgyűlésen részvényenként 120.000 korona osztalék kifizetését fogja javasolni.

Az Általános Óvadékbank és Hitelintézet Részvénytársaság és a Magyar Unió Bank Részvénytársaság e hó 30-án tartották mérlegmegállapító rendes köz-

gyűléseiket. Ez alkalommal mindkét intézet kimondotta az egymással való egyesülést. E célból az Óvadékbank fel-emelte jelenlegi hét és félmilliórdos alapfőkéjét tizenhétmilliórd korona névértékű részvény kibocsátása által. Ezekből nyolc és háromnegyedmilliórd névértékű részvényt kapnak az Unió Bank részvényesei, a fennmaradó mennyiséget pedig a részvényesek veszik át egyenként 2000 korona árfolyamon. Az egyesült intézet elnöke gróf Almásy Imre lett, alelnökei Szabély Gyula udvari tanácsos és Fladderus Clinga János, hollandi főköznal.

Kiadja:
A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.

Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség hivatalos lapja
Az OKISZ közleményeit Szarka István dr. szerkeszti

Holczér Viktor, Budapest
ékszerész, arany- és ezüstműves
Gyár és raktár: IV. Károly körút 10 (félem.)
Vilamos erőre berendezve. Készít mindenféle ékszert, arany- és ezüstmunkát, alakítást és javítást. Allandó raktár mindenféle ékszer, arany- ezüstműveket és órákat. Telefonszám: 116-24

ELSZAKTHATATLAN SZÜNETES MUNKARUHÁK
GUTMANN J. & Co.
BUDAPEST, RÁKÓCZI ÚT 74

KLINGER IG.
gyapjúszövet-gyáralnak:
Neustadt an der Tafelflechte
I. B. Jungbunzlau I. B.
Kratzau I. B. Dalowitz I. B.
vezérképviselete Magyarország számára
Bécs, Zelinkagasse 4

Pártoljuk a hazai ipart!
Schwartz és Hirschberg
pamuzsövet- és bélésláru nagykereskedők
A Budapest — Wárnadorfi Pamuzsövetgyár Rt.-Társ. egyedüri üzemeltetői Jerakata. Budapest V, Zrínyi ucca 15 48

Pártos, Grosz és Tsa posztó-, bélésláru, nagykereskedés
VI. Király ucca 8 Nagy vásártér: Libéria, rendőrségi, tűzoltó, közszállítási és kocsiosztókban
GROSZ ADOLF
33 Posztó és kézműru nagykereskedése Budapest, V. kerület Vilmos császár út 12
Telefonszám: 110-40.

Büchler Zsigmond és Társa, Budapest
Gyors, teher- és gyűjtőforgalmak
TELEPEK:
Wien, I. Biberstrasse 8 — Brün, Davadelni 6. — Wárnadorf, Carl Wagnerstrasse

Beck Vilmos és Fial
gyapjúáru gyáral
Gross — Meseritsch
Emericch Ditté Humpeloe
Iroda:
Bécs VI, Hirschengasse 25

Porges és Társa Rt.
textilnagykereskedés Károly körút 19. Veszprémgaztó Wild Jenő. Igazgatók: Baum Mór és Schönschein Béla

Erasmus M. Reda Biella
41
Textilwaren aller Art
Representanz von Textilfabriken

WEISZ SÁNDOR ÉS RÓNA
Posztó- és bélésláru nagykereskedés Budapest, V. kerület, Arany János ucca 22. szám

26
Legjobb minőségű
férfi- és női ruhák
legelőször bevásárlási forrása
FRIEDMANN FARKAS
divatruházza VII., Király ucca 11. sz.
Eladás nagyban és kicsinyben!!

Epstein és Pfeifer
textiláru nagykereskedés, Budapest V, Sas u. 6

Guttmann és Fekete
kötszövő- és kötöttáru gyár
Budapest-Óbuda
Központi raktár és iroda:
VI. KER., DEÁK TÉR 6. SZÁM
(ANKER PALOTA)

Sugár Arnold öleltáru Budapest V, Sas ucca 20. szám. Kézdő-, zsebkendő- és divatáru nagykereskedés. — Allandó raktár

Donáth Jenő és Társa
Budapest, IV. kerület, Szerb ucca 8
S. adington & Co Ltd
londoni posztógyári cég vezérképviselet

MAGYAR DIVATCSARNOK
Rákóczi út 74
„UJSÁGÜZEM” közhasznú és nyomda részvénytársaság, Budapest, VIII., Rákóczy ucca 8.
Feloldó üzemvezető: Gáncsok György